

Izjava ob 4 zjutraj.
Stanje mesečno 20 — Din
za inozemstvo 30 —
neobvezno
Oglas po tarifu.
Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/1.
Telefon št. 72.

JUTRJO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Ljubljana, 4. februarja.

Letošnji shod zaupnikov JDS za ljubljansko oblast je padel ravno v čenotek zelo važnih dogodkov. V Beogradu se snuja opozicijski blok in 24. t. m. bo zboroval glavni odbor JDS, da odloči o politiki stranke. Doma je demokratska akcija proti klerikalizmu trčila v radikalno, ki skriva izvariti iz ostankov NSS, NNS in SKS svoj blok proti — demokratom, takih trenotnih je prevažno, da se ne glas pristašev, da se ob njihovem izumevanju položaja zadene prava mer.

Demokratska stranka ni stranka avtoritete, kjer Ekoš končno odloči o vsem. Zato mora toliko bolj pazljivo prečavati nasvete, ki prihajajo iz živilskih vrst, kjer se mnogokrat označuje in v sledu tega doslednejše nego v centrali.

Jasno je povsem, kar se je na predkonferenci in na zboru slišalo, da je javno delo JDS v Sloveniji in njo pravni poziv in naloga napram državi in narodu organiziranje jugoslovansko orijentiranih načinov sil proti klerikalizmu.

Tako je in tako mora ostati, da se radikalji in njihovi pomočniki živijo sili, da našo pozornost vežejo.

Je res tragično, da si družba ljudi, ki trdijo, da so napredni, stavljata živilskemu nalogu pobiranje demokratov. Komu v korist, tega ta gospodina ne vpraša.

Shod zaupnikov je bil na dnevnem preko teh ljudi. Odobril je sicer, da je načelstvo doseglo storilo za »načelni blok«, a izraženo je bilo občudjenje, da je dovolj ponuanja in rokenj. Prosili in za njimi letali z opozicijo k pameti ne bomo več. Kadart se delalo za skurnost, vedno je JDS morala biti ona, ki je žrtvovala, drugi pa samo dobivali. Naša roka je bila volja za skupen nastop na sme biti enostranska. Naša pot je ravna, kdo hoče z nami, prav; kdo noče, mu nemoči.

Radikalni blok se vobče smatra za pomočnika klerikalizma. Ljudi pa, ki se nani občajo iz užajenega samohiba in iz gmotnih razlogov, bo radikalija vrgla kakor izprečano limono iz sebe, čim bo to kazalo.

V vseh teh zadevah je bilo opaziti,

da je takovana »dežela«, to so: zaunski izven Ljubljane mnogo ostreje izpolzljena, kakor vodstvo samo. Oni izčutijo razpoložljivost radikalnega bloka gg. Ravnharija in Puelia, še bolj so zato ogroženi do skrajnosti ter zahtevajo, da se radikalne pomočnike vsem izloči. Vemo pa tudi, da so te mnenja v tem pogledu zlasti tudi mnogi pristaši SKS na deželi, ki so zapuščajo ljubljansko vodstvo SKS.

Tudi o opozicijskem bloku je bilo vova. Pondarjalo se je, da njegova morebitna ustanovitev pomeni samo parlamentarno tehnično formacijo s ciljem rušenja vlade in natančno načrtovanja dela v parlamentu. Pa tudi to je mogoč le, dokler se ne zahteva kakšnih principijelj narave. Evenualni klerikalni vstop v tako parlamentarno formacijo se mora smatrati novo odlaganje njihovega avtonomističnega programa. Razum ciljev v parlamentu morebitna taktična skupnost zoper izrodke radikalne vladavine drugega ne zahteva in ne more na način stališču v boju doma prav niti spremeniti.

V ostalem se je odobral veliki birokratični centralizem doma in prestolnici. Krvivo, da ta ni že nadal, se prislušuje federalistični zalednji Hrvatov in pa avtonomistični demagogiji klerikalcev. Bolj in bolj se kazuje, kako je v okviru ustave morebit ugoditi vsem težnjam po obširnih samoupravah.

Po impozantnem poteku zbora zaupnikov, po samozavesti in odločnosti, ki jo je pokazal zbor, kakor tudi z potom na dalekosežne organizatorne skrene ter jasno, neupogljivo in vztrajno silo, ki brez oklevanja sistematično deluje na realizaciji programa jugoslovenske demokracije, ni dvoma, da prihajajo za jugoslovensko demokratično stranko v Sloveniji časi zmagovitega razmaha. Okoli nje se bo izbralo vse, kar čuti demokratsko, nacionalno in napredno.

SPORAZUM Z ITALIJOM PRED NARODNO SKUPŠČINO.

Beograd, 4. februarja. r. Vlada je izdelala državni tiskarni tekst vseh konvenčij in protokolov, podpisanih 27. januarja v Rimu ter jih najbrž se tudi teden pred narodno skupščino. Parlamentarna razprava o sporazumu z Italijo se bo

Vlada se maje

VESTI O OSTAVKI MIN. PRED. PAŠIĆA. — TEŽKOČE IN ŠPEKULACIJE REŽIMA. — PORAZ VLADE V PARLAMENTARNEM ODBORU

Beograd, 4. februarja. r. Politični posložaj se je zadnje dni nahajal pod dojemom treh dejstev: obtožbe dr. Laze Markovića, dalje pod dojemom akcije za opozicijski blok, ki jo radikalji hočajo paralizirati s svojimi ponudbami radikalcem, in končno pod utisom znanega članka v »Samoupravi« o kraljevih prerogativah. Oglede opozicijskega bloka radikalne novine lansirajo vesti o tem, da je Radić na Dunaju pooblastil dr. Lorkovića, da se v Beogradu pogaja i z demokratami i z radikalci ter izbere situacijo, ki bi federalističen blok bila povoljnija. Radić je, glasom te vesti, izročil dr. Lorkoviću točne pogoje, tako za eventualni sporazum z radikalji kakor obenem za eventualno sodelovanje v opozicijskem bloku in za odhod radikalcev poslanec v Beograd.

Dopolne se je raznesla vest, da se je min. predsednik Pašić odločil za demisijo in senzacijonalna verzija je trdila, da je demisijo tudi že podal. Radikalci so seveda vse demantirali, značilno pa je, da se navzdele temu vzdružile govorice o predstoleči krizi. Delstvo je, da Pašić že včeraj ne prihaja iz svojega stanovanja. To se razlagata s tem, da se čuti po italijanskem potovanju vrlo utrujenega. Trdi se pa tudi, da je zoper enkrat politično zbolel.

Vladino stališče je v zadnjih dneh postalo posebno težko. Obtožba proti drži Markoviću stavila radikalno stranko pred alternativo, da se otvorjeno zavzame zanj in riskira opasen spor z grupo posl. Rankovića, ki grozi v tem slučaju z izstopom. Ako pa pusti radikalne stranke dñia Markovića pasti so komplikacije nelzogljive. Vrhnu tega se v političnih krogih zatrjuje, da afera radi članka v Samoupravi o prerogativah krone med vladarjem in min. predsednikom še ni razčiščena. Današnji poraz vlade pri razpravi zakona o centralni upravi je posložaj še poostiral.

Ni dvoma o tem, da Pašić pripravlja demisijo, ker hoče izvzeti odločitev vlade prej nego zadobi opozicijski blok trdnječe oblike in dokler ima vlada še trumeje neratificirane sporazume z Italijo ter nedovršenega proračuna v rokah, s katerimi upa Pašić dosegči ponovno po-

Prva skupna seja opozicije

DANES SE VRŠI DRUGI SESTANEK. — BLOKAŠI DEMENTIRAJO VESTI O KOMBINACIJAH Z RADIKALI. RADIKALI NEPRESTANO SIRIJO GOVORICE O PREVIDNOSTI KLERIKALCEV IN RADIKEV-CEV.

Beograd, 4. februarja. p. Danes dopoldne je gospel v Beograd dr. Spaho in takoj posetil Davidovića. Obvestilo je, da je bil zadržan po svojih privavnih poslih ter se je nato dalj časa z njim razgovarjal. Po tem razgovoru je imel sestanek z dr. Korošcem.

Ob 11. dopoldne se je vršil v muslimanskem klubu prvi sestanek šefov opozicijskih skupin, na katerem sta Korošec in Spaho oficijelno sporocila sklep, ki so bili sprejeti v Zagrebu in o katerih sta Davidović že preje obvestila. G. Davidović je preciziral stališče dem. stranke, posl. Jovanović pa raznjanje zemljoradnikov. Nato se je razpravljala momentana situacija parlamenta. Zdi se, da so šefi skupin soglasni v tem, da se opozicijski blok ustvari čimprej. Klerikalci zanikajo, da bi se pogajali z radikalji; tudi se dementirajo vesti radikalnih listov, da so radikalji ponudili sporazum Radicu. Prihodnja seja opozicijskih šefov je določena za jutri dopoldne ob 10.

MEMORANDUM SAVEZA DRŽAV: NIH NAMESČENCEV.

Beograd, 4. februarja. p. Nocoj je imel Savez državnih uradnikov sejo, na kateri se je definitivno izdelal memorandum, katerega uradniki predložijo ministarskemu svetu in narodni skupščini. V tem memorandumu se navaja bedno stanje uradnikov, ki bi se imelo izboljšati z uradniškim zakonom od 1. okt. 1923. Uradniki zahtevajo, da se draginjske dokumente za umirovljenje podvojijo in da se od 1. okt. 1923 kot dneva, ko je stopil uradniški zakon v veljavno poleg novih plač izplačajo uradnikom dosevanje draginjske dokumente s to korekturo, da se omogočenim državnim nameščenim kam računa draginjski dodatek ter uslužbenec IV in V. kategorije prizna dodatek za stanovanje. Uradniki nagla-

šajo, da so njihove zahteve upravičene in ako bi jim vlada ugodila, bi bilo to komaj 50 odstotkov njihove predvojne plače.

EVROPSKO PRIZNANJE SOVJETSKE VLADE?

Rim, 4. februarja. r. V diplomatskih krogih se zatrjuje, da bodo primeru Anglije in Italije v zadevi priznanja sovjetske vlade sledile tudi ostale evropske države. Nasibrež bodo sledile Mussolinijevu vzgljedu, ki je najprej sklenil trgovinski sporazum in bo nato priznal sovjetsko vlado tudi de Jure. Jugoslovenska vlada se baje že pogaja s poslanikom Krepoškim o priznanju sovjetske vlade in to dela tudi grška vlada. Rumunška in ruska delegacija se sestaneta 20. t. m. na Dunaju.

Woodrow Wilson mrtev

UMRL JE V NEDELJO. — SOŽALNE IZJAVE VSEGDA SVETA.

Washington, 4. februarja. z. Thomas Woodrow Wilson, blvši predsednik Zedinjenih držav je včera, v nedeljo zjutraj umrl.

Washington, 4. februarja. z. Po izjaveh zdravnikov je Wilson umrl na arteriosklerozi. Smrtna borba je trajala celo tri dni. Bolnik je silno trpel in ni mogel nisi govoriti niti jesti. 13. ur pred smrtnjo je padel v agonijo, iz katere se ni več prebudi.

Predsednik Coolidge je takol, ko je zanimal o Wilsonovi smrti, odredil, da se Wilsonu priredi časten pogreb na državne stroške s sodelovanjem vojske in marinice. Izdal je posebno poslanec ameriškemu narodu, v kateri poveda, med drugim, da je Wilson povedel Ameriko v vojno z idealizmom, ki ga ni nikoli zapatil. Tako je zagotovil Ameriki izredno važen vpliv na zgodovino vsega sveta. Obenem je zboljšal javno mnenje sveta o Ameriki.

SOŽALJE SEDANJEGA PREDSEDNIKA

Washington, 4. februarja. z. Takoj ko je Wilson umrl, se je napotil predsednik Coolidge s soprogo v Wilsonovo stanovanje, kjer je bil zbrano na tisočje ljudi. Coolidge je izrazil rodbini svoje sožalje in je izjavil, da bo Wilson pokopan z vojaškimi častmi. Kje bo Wilson zakopan, se še ne ve.

SOŽALJE MACDONALDA IN POINCAREJA.

London, 4. februarja. z. Takoj ko je prejel poročilo o Wilsonovi smrti, je ministarski predsednik Macdonald izrazil Wilsonovi rodbini in ameriški vladi brzojavno svoje sožalje. V brzojavki pravi

NOVA RUSKA VLADA. — TROCKIJ KOMISAR ZA VOJNO.

Moskva, 4. februarja. e. Kongres sovjetrov je zaključil svoje zasedanje z izvolitvijo novih komisarjev. Za Lenina naslednika in predsednika sveta komisarjev je izvoljen Rikov, ki je bil Leninova desna roka pri izvedbi njegove nove ekonomske politike (Nep), komisar za zunanje posle je Čičerin, za vojno Trockij, komisar dela in zaštite Kamenev, za zunano trgovino Krasin, železnice Rudzutak, pošte in telegraf Šmirnov, finančne Sokolnikov, narodno gospodarstvo Džerzinskij.

DELO KOMISIJE ZA RAZVRSTITEV IN REDUKCIJO.

Beograd, 4. februarja. r. Interministrska komisija je danes nadaljevala delo v ministru pravde pod predsedstvom ministra Perića. Poročilo o razvrstevanju uradnikov v ministru za šume in rudnike se je sprejelo v celoti. Po definitivnem poročilu se reducirajo v področju tega ministra okoli 2000 uradnikov in nameščencev. Nato se je vzel v pretres poročilo iz resorta prometnega ministra. Razprava bo pa končana še le v nekaj dneh.

ZELEZNICA KATASTROFA.

Washington, 4. februarja. e. V. Fordville sta trčila dva električna vlaka 17 oseb je ubitih.

Inozemske borze

4. februarja.

CURIH: Beograd 6.75, New-York 57.50 London 24.87, Pariz 26.75, Milan 25.07, Praga 16.675, Budimpešta 0.02, Bukarešta 2.97, Sofija 4.15, Dunaj 0.008125.

TRST: Beograd 26.75 do 26.95, Pariz 106.50 do 107, London 98.80 do 99.10, New-York 22.80 do 22.90, Praga 66 do 66.50, Dunaj 0.032 do 0.0325, dinarji 26.75 do 26.95, službeni težaj lira lire 441.129.

DUNAJ: Devize: Beograd 838 do 842, Berlin 15.90 do 16.50, Budimpešta 2.43 do 2.53, Bukarešta 365 do 367, London 307 tisoč do 308.000, Milan 3105 do 3115, New-York 70.985 do 71.185, Pariz 382 do 383, Praga 2052 do 2063, Sofija 506 do 510, Curih 12.375 do 12.425; valute: dolarji 70.560 do 70.800, lire 3100 do 3120, dinarji 833 do 835; efekti (v tisočih): Hrvatska hipotekarna 72, Jugoslavska 123, Sarajevska pivovarna 1480, Jesenice 2350, Zenica 1800, Gutmann 1400, Slaveks 690, Trbovlje 688.

PRAGA: Beograd 41.25, Dunaj 4.81, Berlin 8.20, Rim 152.875, Budimpešta 11.90 Pariz 103.50, London 150.425, New-York 54.90, Curih 508.50.

BERLIN (v milijonih): Beograd 50.174, Milan 185.185, Praga 123.001, Pariz 108.802, London 18.354.000, New-York 4.189.500, Curih 733.362.

LONDON: Beograd 370, Berlin 18.23 billionov, Pariz 92.65, Rim 92.50, Curih 24.80, New-York 433.50, Dunaj 307.000, Bukarešta 850, Praga 149.50.

NEW-YORK: Beograd 117.25, Berlin 24, London 431.50, Pariz 406, Curih 17.42, Rim 437.50, Dunaj 0.14125, Budimpešta 33.50, Praga 290.50.

Jugoslovenska demokracija na pohodu

Veličastni zbor zaupnikov JDS v Ljubljani

Ljubljana, 4. februarja.

Velika, iskrenosti in navdušenja polna manifestacija demokracije, zavednosti in žitave borbenosti je bil včerajšnji zbor zaupnikov JDS. Ogromna udeležba zaupnikov z mesta in posebno z deželi, presegajoča vse pričakovanja, prisrčne ovacije prvoribitev dr. Žerja v pozornem motrenju in uvaževanje referatov od širokega programatičnega ekspozita dr. Kramera do podrobne diskusije, vse je obeležilo zbor z duhom pronicajoče prave demokratičnosti, da se je izkazal kot smotrnik strankinega napredka in nova globoka pobuda silnješega razmaha demokratske ideje.

Zborni je prisostvovalo v nabitu polni veliki dvorani Narodnega doma nad 1000 ljudi. Poleg izkazanih 816 zaupnikov, med katerimi jih ni bilo nič manj nego 682 z deželi, so se udeležili zborovanja številni člani ljubljanskih krajevnih organizacij JDS. Lepo število delegatov je prispealo že v soboto na predkonferenco, večinoma pa so prihajali z nedeljskimi dopoldanskimi vlaki. Iz nekaterih krajev je bila udeležba nad vse žantra in ni je bilo nobene večje občine v ljubljanski oblasti, ki ne bi bila zastopana. V dvorani si videni reprezentanti vseh stanov, visoke inteligence ravno tako kakor priprtega delavstva in harmonično se je družila v demokratično celoto predvsem udeležba obrtnikov in kmetijstva, naših najzadovljivih elementov, ki je najoddinje dokumentirala vkoritenje prave napredne misli v najglobljivo brzodolenskega rodu. Kdo izmed kvaraučnikov hodi že poraznjega dokaza, da je JDS legitimizirana kot prvoribitev napredne misli in napredne moči v Sloveniji?

Zborovanje je poteklo v dvignjenem razpoloženju. Samozavest in borbenost sta odsevala iz vseh pojmov na zboru, po katerem so zunanjih delegatov imponirajočem številom skupno održali iz Narodnega doma do Zvezde, kar je vzbudilo na ljubljanskih ulicah veliko pozornost.

V podrobnem evo potek dneva. Sprejet z viharnim navdušenjem otvor predsednik dr. Gregor Žerjav v zbor s pozdravnim nagovorom.

Gover dr. Žerjava

Otvorivši zbor je dr. Žerjav v predvsem konstituiral ogromno udeležbo nad 1000 zaupnikov. Pozdravlja vše Notranje, dobro organizirano Gorenjsko, pa tudi Dolenjsko že vstaja. Ljubljana se bo letos vrnila v jugoslovenski tabor. Pozdravlja zlasti podpredsednika gosp. Josipa Turka, ki je sijub bolezni prišel vršiti svojo dolžnost. (Zivahnno pritrjevanje.) Govornik je nadaljeval:

Politična akcija je le eno izmed redstev za veliki cilj.

Demokrati, kaj hočemo?

V narodni državi smo dosegli okvir, kojem more naš narod uspešno dela za svojo in občo civilizacijo. Predvsem treba osigurati, da se nam ta z dragocenimi žrtvami dosegli okvir ne razbiti ob prvi veliki preiskušnji, marveč da se ojači in odreši, kar je naredila v sružnosti. Naredi in države v procesu konsolidacije in obkrožen od revanšnih strasti na prenesejo državni oblik, ki goje sredobezbešne sile in farsi, kar nas mora že bolj ločiti.

Ponovljene ovacije po dr. Lipoldovem govoru so se nadaljevale v simpatičen pozdrav dr. Albertu Kramerju, ki je pod politično poročilo.

Poročilo dr. Kramerja

Skupščinske volitve 18. marca 1923 so počakale centrifugalne politične moči v narodu. V razvintih plemenskih strastih, ki so si izbrala razne politične formule predvsem pa državopopravna gesla je bila tem bi bil za Slovence problem malega naroda povoljno rešen.

Slovenski del naroda prevesti v Jugoslovensko, na danih uspehih našega kulturnega in gospodarskega dela graditi naprej v smere čim večje združitve, udejstvovati organizatorne slovenske sposobnosti v vseh delih naroda, da zrastemo v nerazdvojno jugoslovensko celoto, združiti vse ustvarajoče sile med Slovenci v to akcijo, to je želja slovenske demokracije. S tem bi bil za Slovence problem malega naroda povoljno rešen.

Za ta cilj delamo demokrati v vseh enočnih kulturnih, nacionalnih, dobrodelnih, gospodarskih organizacijah. Eden izmed organov za isti smoter je naša politična organizacija.

Nam nasproti stoji v Sloveniji razum socialistične, ki vsled razbitosti začasno komaj steje.

Le ena resna akcija

E. J. klerikalna, ki se razvija na podlagi avtoritete verskega čuta in duhovskega stanu. To akcijo smatramo za anabronizem, ki je vrhu tega škodljiv, ker sloni na razdražljajočem faktu verskih razlik, kajih zle posledice more pobijati in neutralizirati le skrajno svobodoumnno verskopolitično zakonodavstvo, medtem ko socijalna akcija, ki si razdržujoča moč vzame za podlagu, deluje razdiralo.

Vsestranska napredna jugoslovenska akcija v Sloveniji je že danes ogromna. Če bi vso socijalno delovne sile uprizorile reprezentativni nastop, sem prepričan, da bi daleko potoliko klerikalni shodi. Ako klerikalizem ne bi bil potisnil sebi za ščit naprej na vse skrb za slovenske gospodarske interese, namišljeni strah za naš književni jezik in ne uporabljali povoju težko in nedozorelosti v Beogradu, z lastnimi starimi ocarolami bi na mogoč-

več prodrel. Pomočnika pa je dobil v razkosanju najprednih vrst.

Napredne sile Slovenstva, ki so nedvomno orijentirane v Jugoslovensko, so v procesu vretja. A koncentracija — ne mislim tu le na politiko v očjem pomenu —

Koncentracija vseh naprednih potenc

je klub tragičnim spopodom na potu. Kar ni sposobno, delati vzpostreno in disciplinirano, odmira.

Ko se oziram na ogromno delo slovenskih demokratov 1. 1923., na neprizakovano porast našega časopisa, našega organizovanega vpliva v mestu in na deželi, na nešteto možljino drobrega dela v stotih kulturnih, nacionalnih, gospodarskih organizacijah, v strokovnih organizacijah, v občinah, kjer imajo demokratije moč in vpliv, naše delo za lepo knjigo slovensko, za omladino, za karitativne svrhe — delo toki naskakovanih demokratov, mirno lahko izjavljano, da smo storili svojo dolžnost. (Dolgotrajno odobranje.)

Pomilovalno se moramo nasmehniti onim, ki menijo, da se napredna fronta v Sloveniji da ustvari brez demokratov ali celo proti njim. (Burno pritrjevanje.) To so otroške naprijenosti. Na nje odgovarjam s podvojenim delom in vabilom na dobro misleče napredne elemente, naj gredo z nami. Napredni blok, ki smo ga požrtvovano delali vse 1. 1923., so zasuli gotovi tr masti vodje, a posek, ki so ga z odzunaj plačanimi voznji nanj navozili, je podsal tudi nje. (Tako je)

BRZOJAVNI POZDRAVI K ZBORU ZAUPNIKOV JDS.

Iz Beograda sta pozdravila zbor zaupnikov JDS glavni odbor demokratske stranke in minister n. r. Svetozar Pribičević.

Z zora se je poslalo brzojavni pozdrav predsedniku demokratske stranke in gosp. Ljubomiru Davidoviću in zahvalno brzojavko v pozdrav g. Svetozarju Pribičeviću.

Predsednik gosp. Davidović se je z brzojavko gosp. dr. Žerjavu zahvalil za pozdrave demokratskih zaupnikov.

Prispelo je razen tega še več drugih pismenih in brzojavnih pozdravov, med njimi iz Zagreba, Sarajeva, Splita, Ptuja itd.

Zlasti brzojavne pozdravke predsedniku v Beogradu in posl. Pribičeviću so bile sprejete z velikim olbravanjem.

Zivahnno pozdravljen je nato pozdravil zbor predsednik mariborske oblastne organizacije JDS.

DR. FRAN LIPOLD.

Cest mi je pozdraviti tako veličasten zbor zaupnikov demokratske stranke iz ljubljanske oblasti, to tem bolj, ker vaši uspehi pomenjajo tudi za nas mogočno pobudo. Mi vsi se zavedamo, da je Ljubljana skupno naše središče; ona je že od nekdaj jugoslovenska, dočim mi na meji Šele ustvarjamo jugoslovenski Maribor. Čutimo se eno in smo formalno to dokumentirali v skupni ekskluzivi ljubljanskega in mariborskoga nefeleta. Vaš predsednik je tudi naš voditelj, zato vam v imenu in po nalogu prijateljev iz mariborske oblasti kličem: «Živel dr. Žerjav, živel delo za demokratisko idejo, živel boriteti zanj!»

Ponovljene ovacije po dr. Lipoldovem govoru so se nadaljevale v simpatičen pozdrav dr. Albertu Kramerju, ki je pod politično poročilo.

Poročilo dr. Kramerja

Skupščinske volitve 18. marca 1923 so počakale centrifugalne politične moči v narodu. V razvintih plemenskih strastih, ki so si izbrala razne politične formule predvsem pa državopopravna gesla je bila tem bi bil za Slovence problem malega naroda povoljno rešen.

Slovenski del naroda prevesti v Jugoslovensko, na danih uspehih našega kulturnega in gospodarskega dela graditi naprej v smere čim večje združitve, udejstvovati organizatorne slovenske sposobnosti v vseh delih naroda, da zrastemo v nerazdvojno jugoslovensko celoto, združiti vse ustvarajoče sile med Slovenci v to akcijo, to je želja slovenske demokracije. S tem bi bil za Slovence problem malega naroda povoljno rešen.

Za ta cilj delamo demokrati v vseh enočnih kulturnih, nacionalnih, dobrodelnih, gospodarskih organizacijah. Eden izmed organov za isti smoter je naša politična organizacija.

Nam nasproti stoji v Sloveniji razum socialistične, ki vsled razbitosti začasno komaj steje.

Le ena resna akcija

E. J. klerikalna, ki se razvija na podlagi avtoritete verskega čuta in duhovskega stanu. To akcijo smatramo za anabronizem, ki je vrhu tega škodljiv, ker sloni na razdražljajočem faktu verskih razlik, kajih zle posledice more pobijati in neutralizirati le skrajno svobodoumnno verskopolitično zakonodavstvo, medtem ko socijalna akcija, ki si razdržujoča moč vzame za podlagu, deluje razdiralo.

Vsestranska napredna jugoslovenska akcija v Sloveniji je že danes ogromna. Če bi vso socijalno delovne sile uprizorile reprezentativni nastop, sem prepričan, da bi daleko potoliko klerikalni shodi. Ako klerikalizem ne bi bil potisnil sebi za ščit naprej na vse skrb za slovenske gospodarske interese, namišljeni strah za naš književni jezik in ne uporabljali povoju težko in nedozorelosti v Beogradu, z lastnimi starimi ocarolami bi na mogoč-

več prodrel. Pomočnika pa je dobil v razkosanju najprednih vrst.

Napredne sile Slovenstva, ki so nedvomno orijentirane v Jugoslovensko, so v procesu vretja. A koncentracija — ne mislim tu le na politiko v očjem pomenu —

Koncentracija vseh naprednih potenc

je klub tragičnim spopodom na potu. Kar ni sposobno, delati vzpostreno in disciplinirano, odmira.

Opozicionalni blok

odožitev priznanja politične insolvenčne. On je izraz božazni pred zdrobo reakcijo proti trenutni zmagi negativizma pri volitvah. Zato so Radič in klerikalci hoteli na vsak način izključiti jugoslovensko nacionalno demokracijo od državne uprave. Zavezali so se, da bodo podprtvi vladu srbske radikalne manjšine, da izključijo vpliv demokratske stranke in slišo celo do grožnje z revolucijo ko je izgledalo, da pride do koalicije z demokratom.

Opozicionalni blok

odožitev priznanja politične insolvenčne. On je izraz božazni pred zdrobo reakcijo proti trenutni zmagi negativizma pri volitvah. Zato so Radič in klerikalci hoteli na vsak način izključiti jugoslovensko nacionalno demokracijo od državne uprave. Zavezali so se, da bodo podprtvi vladu srbske radikalne manjšine, da izključijo vpliv demokratske stranke in slišo celo do grožnje z revolucijo ko je izgledalo, da pride do koalicije z demokratom.

Opozicionalni blok

odožitev priznanja politične insolvenčne. On je izraz božazni pred zdrobo reakcijo proti trenutni zmagi negativizma pri volitvah. Zato so Radič in klerikalci hoteli na vsak način izključiti jugoslovensko nacionalno demokracijo od državne uprave. Zavezali so se, da bodo podprtvi vladu srbske radikalne manjšine, da izključijo vpliv demokratske stranke in slišo celo do grožnje z revolucijo ko je izgledalo, da pride do koalicije z demokratom.

Opozicionalni blok

odožitev priznanja politične insolvenčne. On je izraz božazni pred zdrobo reakcijo proti trenutni zmagi negativizma pri volitvah. Zato so Radič in klerikalci hoteli na vsak način izključiti jugoslovensko nacionalno demokracijo od državne uprave. Zavezali so se, da bodo podprtvi vladu srbske radikalne manjšine, da izključijo vpliv demokratske stranke in slišo celo do grožnje z revolucijo ko je izgledalo, da pride do koalicije z demokratom.

Opozicionalni blok

odožitev priznanja politične insolvenčne. On je izraz božazni pred zdrobo reakcijo proti trenutni zmagi negativizma pri volitvah. Zato so Radič in klerikalci hoteli na vsak način izključiti jugoslovensko nacionalno demokracijo od državne uprave. Zavezali so se, da bodo podprtvi vladu srbske radikalne manjšine, da izključijo vpliv demokratske stranke in slišo celo do grožnje z revolucijo ko je izgledalo, da pride do koalicije z demokratom.

Opozicionalni blok

odožitev priznanja politične insolvenčne. On je izraz božazni pred zdrobo reakcijo proti trenutni zmagi negativizma pri volitvah. Zato so Radič in klerikalci hoteli na vsak način izključiti jugoslovensko nacionalno demokracijo od državne uprave. Zavezali so se, da bodo podprtvi vladu srbske radikalne manjšine, da izključijo vpliv demokratske stranke in slišo celo do grožnje z revolucijo ko je izgledalo, da pride do koalicije z demokratom.

Opozicionalni blok

odožitev priznanja politične insolvenčne. On je izraz božazni pred zdrobo reakcijo proti trenutni zmagi negativizma pri volitvah. Zato so Radič in klerikalci hoteli na vsak način izključiti jugoslovensko nacionalno demokracijo od državne uprave. Zavezali so se, da bodo podprtvi vladu srbske radikalne manjšine, da izključijo vpliv demokratske stranke in slišo celo do grožnje z revolucijo ko je izgledalo, da pride do koalicije z demokratom.

Opozicionalni blok

odožitev priznanja politične insolvenčne. On je izraz božazni pred zdrobo reakcijo proti trenutni zmagi negativizma pri volitvah. Zato so Radič in klerikalci hoteli na vsak način izključiti jugoslovensko nacionalno demokracijo od državne uprave. Zavezali so se, da bodo podprtvi vladu srbske radikalne manjšine, da izključijo vpliv demokratske stranke in slišo celo do grožnje z revolucijo ko je izgledalo, da pride do koalicije z demokratom.

Opozicionalni blok

odožitev priznanja politične insolvenčne. On je izraz božazni pred zdrobo reakcijo proti trenutni zmagi negativizma pri volitvah. Zato so Radič in klerikalci hoteli na vsak način izključiti jugoslovensko nacionalno demokracijo od državne uprave. Zavezali so se, da bodo podprtvi vladu srbske radikalne manjšine, da izključijo vpliv demokratske stranke in slišo celo do grožnje z revolucijo ko je izgledalo,

Naroden delavec spoznava idejo pravega demokratizma, vključil se bo v okvirje demokratične stranke in zmagal pod njenim praporom.

Kot zadnji govornik povzame besedo

dr. Dinko Puc

posle vodči podpredsednik. Ugotavlja, da je po lanskem znagi samo-radikalstva v Srbiji in klerikalizmu v Sloveniji neizbrisna politika negativizma rodila plemenski antagonizem med Srbi in Slovenci, kakor tega ni bilo pričakovati nikoli. Politika sovraščiva, monopol današnjih vodilnih plemenskih politikov ne more voditi do ustaljenja in ozdravljenja razmer, marveč k izkorisčanju manjšine in v svojem zadnjem zaletu k razruševanju države. Mi pa, ki smo se borili za veliko enotno jugoslovensko domovino, ki smo jo branili doslej, jo bomo branili in vztrajnejše še v bodočnosti in brez neke krvje ne bo zrušil nikdo. Svoboda, enakost, bratstvo so v mežu plemenskih nasprotij odrešujoča gesla, ki vodijo JDS. K znagi in Jugoslavijo k prerojenju. (Splošno navdušeno pritrjevanje.)

Resolucije.

Rod referatov je bil s tem dopolnjen, kar so bile predlance resolucije, ki jih je pripravila slobotna predkonferenca delegatov k. o. Resolucije so bile sprejeti s enotnim odobravanjem.

Volitve načelstva in izvršilnega odbora

Peslednje točko dnevnega reda so volitve volitve novega predsedstva, načelstva in izvršilnega odbora. Prof. Seidl iz Novega mesta predlaga načelstvo predsedstva moža, ki je vse svoje dele posvetil delu za blagor javnosti, ki je stal na čelu boriteljev za jugoslovensko idejo že v bivši monarhiji, moža, ki se ni strašil truda in pregradjanja v težkih dneh našega robstva, moža polnega nesebičnosti, ki stoji v goni prestatnih napadov in obrekovanja. Et kot morda nihče med voditelji:

dr. Gregorju ŽerJAVA.

Predlog prof. Seidla je zbor sprejel z gromovitim odobravanjem, nadzravljanjem, ki se dolgo ni poleglo. Po ovacijah, ki so dokazovala neograniceno zauvanje prvih naprednih delavcev v našem delu naroda, je dr. Žerjav v sprejeti izvolitev zatrdilom, da bo kakor doslej tudi v bodoče posvetil svojo živilensko nalogo delu za razrah demokratske ideje na slovenskih tleh. Nato je bila soglasno sprejeta sporazumno sestavljena lista, ki je določila predkonferenco delegatov.

Za posle vodčega podpredsednika je bil med živahnim odobravanjem soglasno izvoljen dr. Dinko Puc, istočno je zbor simpatično pozdravil sonet, odnosno znova izvoljene podpredsednike, župana Pirca, občevet, Turka, ravnatelja Jelene in posestnika Primoziča. Soglasno je bila odobrena tudi nadaljnja lista načelstva in izvrševalnega odbora.

Zaključek zborna

Po soglasni odobritvi liste zaključki predsednik dr. Žerjav ob pol 2. zborovanje s pozivom na vse navzoče, da poseso v svoje kraje novih pobud in vgnja k delu za jugoslovensko demokracijo. Spontano zaori iz grl zborovalcev himna «Hej Slovani», nakar se med Narodnim domom formira povorka, ki se z dr. Žerjavom in ostalimi načelstva na čelu poda pred vrzdom in tam razide.

Prijateljski sestanek v Kazini

V prostorih Zvezde, kjer so mnogi delegati obdelovali, se je popoldne razvilo živo prijateljsko razpoloženje, menjanje napitnic, nagovori in tolmačenje poedinčnih problemov so kot edine velikega dopolanskega zborovanja dajali sestanku značaj izpolnitve. Prvi je vsem prisotnim napisal dr. Žerjav, se vnovič zahvalil za toliko hvaljedno udeležbo, ki daje možni vpliv in pobudo. Podpredsednik Josip Turk je v zdravici, polni zdravega humorja in dovitne satire na račun uskokov in zatrdilom neizmerno zvestobe napis zaupnikom in prvočitelju dr. Žerjavu, kar je izvračal gromovito navdušenje. Zatem so govorili še del. Strnad iz Kranja, del. ravnatelj Jug, ki je kot predsednik ljubljanskih organizacij nazdravil trdno naprednem koreninam z deželi, zahvaljujoč jim za vzor napredne enotnosti, nadaljo del. notar Tavzec (Logatec), ki je kot zastopnik logaškega, po razmejilih najbolj prizadete obmejnega okraja, tolmačil poslanca Reisnerja težnje tamošnjega prebivalstva ter mu izrazil zaupanje za dedanjeni in bodoči trud v prid prizadevemu. Gosp. ravnatelj Jelene je preko dr. Lipolda naročil bratska pozdrave Štajerskemu demokratom, čemur se dr. Lipold odzval z zagotovilom vzajemnega dela. Govorili so še gosp. Starč, Ravnik z Jesenic, poslanec Reisner, podpredsednik dr. Puc in inž. Rušič, nakar je predsednik dr. Žerjav s kratkim bodrilnim poslovil zaključiti prijetni sestanek. Posledni zaključiti so se deloma pred zaključkom sestanka vožurili na povrat-

nim viak, mnogi pa so se kot zastopniki domačih kulturnih organizacij udeležili zborovanja Zveze kulturnih dru-

stev. Vsi so poneali seboj iz Ljubljane oplodeno zavest svobode, bratstva, zvestobe za zvestobo.

Novo predsedstvo, načelstvo in izvršilni odbor JDS za ljubljansko oblast

I. PREDSEDSTVO.

Predsednik: dr. Gregor Žerjav, odvetnik.

Posevodenči podpredsednik: dr. Dinko Puc, odvetnik.

Podpredsednik: Ciril Pirc, župan v Kranju; Luka Jelen, ravnatelj; Josip Turk, posestnik; Franjo Primožič, knezvalec in župan, Žiri - Nova vas.

Tajnik: Anton Jug, ravnatelj; namestnik: dr. Josip Klepec, odvetnik.

Zapisnikov: dr. Stane Rapoš.

Blagajnik: Fran Marn, posestnik; namestnik: inž. Janko Mačkovšek.

Clanji predsedstva: 1) dr. Albert Kramer, direktor »Jutra«; Anton Likozar, nadučitelj; Ivan Mohorič, tajnik Tig. obr. kom.; univ. prof. dr. Josip Plemen; Josip Reisner, poslanec; Adolf Ribnikar, načelnik v p.; Ivan Zakotnik, župan, Zg. Šiška.

II. NAČELSTVO.

Clanji načelstva v Ljubljani:

Sv. Jakob: dr. Ignacij Rutar, ravnatelj;

Krakovo - Trnovo: dr. Jože Bohinjec, L. Močnik, posestnik; Dvorski: dr. Josip Lavrenčič, odvetnik; Alojzij Potočnik, učitelj; Kolizejski okraj: profesor Josip Breznik, Rudolf Geyer, ključ. mojster;

St. Peterski - kolodvorski: Ivan Zupan, ravnatelj; Mirko Urbas, trgovec in posestnik; Poljanski: dr. Fran Tominšek, odvetnik, Ivan Pestotnik, živinodravnik;

Vodmat: Valentin Fortič, mag. urad., Simon Praprotnik, miz. mojster; Sp. Šiška: Nande Tukar, pokrovski mojster, Alojzij Lombar, krojaški mojster.

Strokovni in stanovski zastopniki:

dr. Pavle Avramovič, zdravnik; Stojan Bajč, cand. iur.; Alojzij Baša, post. nač., Zidan most; Jože Bekš, visji davčni upravitelj; Ivan Bricej, plesarski mojster;

Martin Colarič, posestnik in major v p.; Engelbert Franchetti, brivski mojster;

Fran Golob, tovarnar, Vič-Glinice;

Miroslav Gregorka, visji žel. evident; I. Jakopič, knjigovec; Fran Kavčič, gostilničar in pos.; Ivan Kersnik, načelnik kroj. zadruge; Josip Kruščič, odb. invid. udruženja; Evgen Lovšin, ravnatelj;

Fran Modic, tovarnar; Josip Medved, voletrgovec; dr. Makso Pirc, odvetnik; Janoš Tavzec, poštni uradnik; Rihard Tury, poslovodja; Valentijn Urbančič, kov. mojster; Stanko Virant, glav. urednik »Jutra«; Janko Zagor, metteur.

Clanji načelstva Izven Ljubljani:

Ljubljanska okolica: Vič: Jeložnik, trgovci; Zapuže: Fran Šusteršič, gost. in pos.; Vrhniška: dr. Rafael Ipavec, živinodravnik; Dev. Marija v Polju: Janko Kuhar, uradnik papirnice.

Crnomeljski okraj: Karel Müller, trgovec in pos., Crnomelj.

Kočevski okraj: dr. A. Schiffrer, zdravnik, Ribnica.

Kamniški okraj: dr. Rihard Karba, lekarnar in župan, Kamnik; dr. Ivo Potokar, odvetniški kandidat, Radomlje.

Litijaški okraj: Ferdo Poljak, uradnik, Trb. dr. Zagorje ob Savi; Alojzij Turk, trgovec Višnja gora.

Krški okraj: Josip Pfeifer, župan in pos., Krško.

Brežiški okraj: dr. Josip Zdolšek, župan, Brežice.

Laški okraj: Josip Goropevček, gostilničar in posestnik, Trbovlje.

Radovljiski okraj: Leo Pibrove, učitelj Jesenice; Fran Jaklič, šolski vodja v p. Radovljica; Josip Ambrožič, tov. za gredije, Ljubno.

Logaški okraj: Fran Tavzec, notar, Gor. Logatec; Fran Pavlovič, uradnik, Tavzec.

Novomeški okraj: kol. sv. Ferdo Šmid, prof. v p., Novo mesto.

Kranjski okraj: Lončar Ivan, župan v Tržiču; dr. Fran Jerala, odvetnik, Škofja Loka.

III. IZVRŠILNI ODBOR.

Clanji izvršilnega odbora JDS:

LJUBLJANA: Vinko Janežič, poštni kontr.; Peter Sterk, trgovec; Joško Jereb; Janko Stupica, trgovec; Mirko Fegic, učitelj; Franc Poljak, mag. uradnik; Josip Toni, mesar; Emil More, tovarnar; Franc Pišek, žel. v p.; Ivan Povšek, orož. str. v p.; Martin Brnišč, zasebni učitelj; Ignac Vehar, miz. moj.; Karol Kalin, pos.; Rudolf Mlakar, trgovec; Ivan Simončič, trgovce; Janko Grasič, žel. usl.; Anton Merlak, stavbeni polir; Fran Ks. stare, silkar in posestnik.

Noveški okraj: kol. sv. Ferdo Šmid, prof. v p., Novo mesto.

Kranjski okraj: Lončar Ivan, župan v Tržiču; dr. Fran Jerala, odvetnik, Škofja Loka.

III. IZVRŠILNI ODBOR.

Clanji izvršilnega odbora JDS:

LJUBLJANA: Vinko Janežič, poštni kontr.; Peter Sterk, trgovec; Joško Jereb; Janko Stupica, trgovec; Mirko Fegic, učitelj; Franc Poljak, mag. uradnik; Josip Toni, mesar; Emil More, tovarnar; Franc Pišek, žel. v p.; Ivan Povšek, orož. str. v p.; Martin Brnišč, zasebni učitelj; Ignac Vehar, miz. moj.; Karol Kalin, pos.; Rudolf Mlakar, trgovec; Ivan Simončič, trgovce; Janko Grasič, žel. usl.; Anton Merlak, stavbeni polir; Fran Ks. stare, silkar in posestnik.

RADOVLJSKI OKRAJ: Lovro Humer, rest., Jesenice; Janko Ravnik, delavec, Jesenice; Josip Pernuš, zal. piva, Lesce; Herman Tome, župan, Bled; Jakob Špicar, tajnik pos., Radovljica; Fran Arh, pos., Srednja vas 66; Mijo Grobotnek, trgov. in pos., Boh. Bistrica; Niko Prester, učitelj, Kranjska gora; Fran Vovk, pos., Podnart; Jože Gogala, pos., Nova vas pri Zagorju; Fran Kovač, tovarnar, Zgoš-Begunje; Ivan Petrič, trgovec, Bled; Janko Baraga, nadučitelj, Kor. Bela.

KRANJSKI OKRAJ: Ridi Mayr, tovarnar, Kranj; dr. Beno Sabotny, odvetnik, Kranj; Fran Sirc, trg. Kranj; Janko Sajovic, trg. Kranj; Anton Markelj, sedlarški mojster, Tržič; Anton Jerman, tov. moj., Tržič; Ivan Mokorec, žel. moj., Bistrica pri Tržiču; Peter Kristan, pos., Žigljan; Žigljan vas pri Tržiču; Mihal Luzar, uradnik, Škofja Loka; Anton Cegnar, pos.

IV. GOSPODARSKA RESOLUCIJA.

Zbor zaupnikov JDS.

1.) usvaja v polni meri gospodarski program, ki so ga trgovske in obrtniške komore postavile na svojem kongresu 27. januarja t. l. v Zagrebu. Zlasti poudarja zahtevno ustanovitev Privrednega Saveta v zemlji čl. 44. Ustave;

2.) zahteva, da se nemudoma Narodni skupščini predloži zakon o popolnem izmenjanju direktnih davkov.

3.) Dokler se ta zakon ne provede, nati se

Resolucije zborna zaupnikov

I. PROTEST Z OZIROM NA SPORAZUM Z ITALIJO.

Zbor zaupnikov JDS, obsoja, da je vlada sklenila sporazum z Italijo, ne da bi predhodno zaslila mnenje Narodne skupščine. Obžaluje posebno, da vlada v tem sporazumu ni izposlovala našim neodrešnim rojakom zagotovila, da nečesa barbarska raznarodovalna politika v Julijskih Benečiji, zlasti popolna brezpravnost našega jezika v uradih in šolah.

Zahteva, da se izgradijo na lastnih tleh za našo prekomorsko trgovino potrebne pristaniške naprave pri Sušaku. Slovenija naj se pa, kakor je bilo prilikom podpisa nesrečne republike pozdravljeno, vseleje zagotovljeno, veče z direktno železnicco z morjem. Tačas pa naj se Sloveniji s primerno prometno, zlasti pa tarifno politiko omogoči, da bo imela s Sušakom nagle in konkurenčne zvezce.

Protestira proti temu, da se v trgovski pogodbi z Italijo namerava dovoliti tej državi ekonomsko ekspanzijo v našem kraju. Zlasti odločno ugovarjam, da bi se smeli Italijanski prekupec svobodno gibati v naših krajih, kjer ubijajo domača legalno in davkoplăjučo trgovino.

II. ORGANIZACIJSKA IN POLITICNA RESOLUCIJA.

Zbor zaupnikov JDS, premotivki posloženo situacijo v Sloveniji

1.) poudarja, da se more krepka politična organizacija naprednih Slovencev ustvari le na jugoslovensko-nacionalnih, svobodomiselnih in socijalnih načelih programa JDS, da se na njem zdržijo vsi sloji v harmonično delo, ki naj prevede slovenski del naroda v Jugoslovenstvo nekvarno že pridobljenim njegovim kulturnim in gospodarskim uspehom, da se v njem in z njim krepko razvije.

V radikalno strugo ne moremo imeti nikakršnega poverenja, ker ne sloni na načelih, ampak samo na stremljenju po moči. Zlasti pa ker odklanja naše jugoslovensko misijonje, brez kojega je našrodnino edinstvo prazna fraza. Dasi v polni meri cenzimo historične zasluge Srbske v državi in priznavamo, da je v moralni njegovi moči in državni zavesti najkrepkejši stebri Jugoslavije, vendar z polnim prepršanjem odklanjamo velešrbsko concepcijo naše države. Le če se nacionalna zavest Srbov, Hrvatov in Slovencev razvije v Jugoslovenstvo, če bomo vse za našrodnino edinstvo ne samo v besedah, ampak tudi v dejjanju, v žrtvah, v državnih ugodnostih in bremenih, skratka prožeti duha enakovejnosti vseh plemenc v vsem javnem življenju, potem bo izginal separatistični strah pred narodnim edinstvom, ki ne bo več prazna beseda, ampak efektivno dejstvo v vseh pojavih zunanje in notranje politike.

Za ta načelje smo našli odziv samo v Demokratični stranki Jugoslavije, koje predsedstvu s tem pošiljamo svojo pozdravljajočo vpraš

svoje. Pripravljeni pa smo zagovarjati vsako res te za ta namen sklenjeno pravico na vse dele države razdeljeno brene, ki bi spravilo z dnevnega reda samotno bedo javnih nameščencev;

4.) glede redukcij protestiramo proti strankarstvu, s katerim se jih izvaja, in proti ukinjenju produktivnih in koristnih naprav in zavodov, zlasti za pospeševanje našega gospodarstva. Naj bi se takoj sprovedlo samouprave, kjer bi se moglo velik del nedolžno uničenih eksistenc zaposlit;

5.) zahteva, da demokratska stranka ob vsaki novi politični kombinaciji stavi za predpogojo ureditev gmotnega problema javnih nameščencev.

VII. RESOLUCIJA ZOPER ZLORABO JAVNE OBLASTI V STRANKARSKE ALI KORUPTNE SVRHE.

Zalostni pojni korupcije v državnih upravi kategorično zahtevajo, da se obenem z regulacijo prejemkov javnih nameščencev s posebnim zakonom proti korupciji zaostrijo pogoji dejanskega stanu zločina zlorabe javne oblasti, podkuševanja in sprejemanja poklonov od strani javnih funkcionarjev in uvedejo najteže kazni. Tozadneva odsoda po rednih sodnjah naj se vrši tudi na zasebno obtožbo.

V izvrševanje načela v čl. 107. Ustave naj se predloži zakon, po katerem se na javno in zasebno obtožbo s strogiimi zapornimi kaznimi kaznuje po sodniji vsaka zlouporna oblasti javnih državnih in samoupravnih nameščencev v partizki svrhe kakor tudi vplivanje starešin na podrejene uslužbene.

Istotako naj se predloži zakoni, s katerimi se ustanove pogoji in predpise postopek za odškodninsko odgovornost

države in javnih teles in njihovih nameščencev za vsako nezakonito postopanje v smislu čl. 18. Ustave.

S tem zakonom naj se odredi tudi dejanski stan in stroga kazna za zlorabo vere v smislu čl. 12. Ustave.

VIII. SOCIJALNO-POLITIČNA RE-SOLUCIJA.

Zbor zaupnikov JDS.

1.) ugovaria razpustu ministrstva za socijalno politiko, oziroma v skrajnem slučaju naj se kot celota združi z ministrom za narodno zdravje;

2.) zahteva, da vlada in dotedne avtonome uprave energično prisnejo na čim največjo štednjo in zmanjšanje režij v socijalno-zavarovalnih zavodih, posebno v »Srednjenem uradu za zavaranje delavcev v Zagrebu in »Pokojninskom zavodu v Ljubljani«, in predloži na podlagi doseženih izkušenj potrebitno novele socijalno-zavarovalnih zakonov.

3.) protestira odločno proti temu, da hoče vlada vendar enkrat začeti štednje odredbe ljubljanskega in zagrebškega ravnateljstva zavarovalnega zavoda in strankske mišnje preprečiti in z razpustom ravnateljstva odvzeti še poslednji ostank kontrole interesiranih krogov. Zahteva, da se nemudoma razpišejo volitve ravnateljstva srednjenega in okrožnega urada za zavaranje itd.

Sodelovali smo sporazumno z društvo za zgradbo družbenih domov in pomagali ustvariti v mnogih krajev krov naprednemu kulturnemu delu. Nad 16 domov je v tej dobi dovršenih, da lahko kljubujejo najboljšim napadom.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Program našega preteklega dela je bil izrazen v stremljenju zainteresirati najširše plasti za udejstvovanje v političnih in naprednih kulturnih društvenih. Svoj cilj smo skušali doseči s tem, da smo članstvu nudili poleg dolžnosti, ki so jim pripadle v hipu njihovega pristopa k organizaciji, tudi pravice in ne najzadnje koristi, ki izhajajo iz smotrenega dela in točne informiranosti. Naše krajinske organizacije in poverjeništva kakor tudi centrala so sledile, iz kajih prihajajo nasveti, v katerih se delajo najrazličnejše proučitve in ki pribajajo strokovne tečaje predavanja itd.

Naš

program za bodočnost

obstoja v poglobitvi dosedanjega dela, v posameznih odsekih našega tajništva in tudi vseh področij. Neprestani stiki z deželo, podrobna poročila iz posameznih krajev, koje preskrbeti je dolžnost naših k. o., odnosno poverjenišev, bodo omogočili izboljšanje položaja v vseh ozirih, ustvarili bodo pa tudi silo, ki bo verno služila naši veliki domovini. S tem bo oljvorjena najuspešnejša borba proti razkrjalnemu delu klerikalizma in ostalih razdrallev.

Bodočnost nam bo prinesla trde boje in ni izključeno, da bomo v najkrajšem času preizkušali svoje pomiljene sile v vojnoj borbi. Discipliniranost in požrtvovanost ter skupen nastop vseh naprednjakov nas bo vodila do zmage.

IX. RESOLUCIJA O KMETIJSKI DRUŽBI.

Zbor zaupnikov JDS protestira proti mešanju vlade v samoupravo »Kmetijske družbe«, ki jo skuša umetno spraviti v klerikalne roke. Zahtevamo, da se brez odloga sklice občni zbor »Kmetijske družbe«.

Poročilo tajništva JDS na zboru zaupnikov

Na predstanku delegatov JDS, za ljubljansko oblast v soboto je glavni strankin tajnik dr. Rapé podal nastopno podrobno poročilo organizacijskega dela:

Ako pristopimo k preglednemu poročilu o delovanju demokratske stranke v ljubljanski oblasti za poslovno dobo od 7. julija 1922. dalje, potem moramo najprej omenjati vse odseke, ki skupno ustvarjajo harmonično zaokroženo celoto in tvorijo celokupno delovanje našega tajništva.

Organizatorni odsek

smatram za os, okoli koje se suže vse delovanje ostalih odsekov, zato ga omenjam najprej. Na podlagi zadnjega izida volitev v marcu si je odsek stavljal program dela, ki naj obstaja predvsem v sistematičnem udejstvovanju po deželi.

Ako omenjam telnično plat, je navesti suboparne številke o korespondenciji, ki pa

se zase vendar jasno pričajo o načelu dela. Skupno je bilo sprejetih in odpisanih 17.812 dopisov. V veliki meri spadajo med odpisane dopise poziv in navodila k organizaciji ter rešitve intervelj. Uspeh intenzivnega dela centralne se kaže v naraščajočem zanimanju podeželskih krajevnih organizacij, ki so postale pravo jedro demokratske stranke. Duh tajnikev in iskanja, ki je moril in držal latente sile naprednjakov po deželi vse leta po vojni, razen morda par hipov za fasi preobraza, izginja in pušča rodovitna trezemu delu. Odsek si je stavil za glavno naloge doseči osnovanje organizacije po vseh občinah in če le mogoče tudi po vseh posameznih mestih, tega in vseh, da zamore na podlagi organizacij vsak čas spoznavati potrebo, ki jo čuti ljudstvo in se na to z vsemi silami potezavati za ugodno rešitev upravičenih zahtev posameznih stanov.

V svojem delu je odsek napredoval sicer počasi, vendar pa je uspel osnovati 81 poslojuških K. o. in 72 poverjeništev, ki ne obstajajo predvsem v tem, da bi zahtevala le požrtvovanost pristaže, ampak nudijo članstvu osobite koristi in jih gredo v vseh težavah na roko.

Kmetijski odsek.

Da znamo uspešno sodelovati pri proučevanju in pri izvajjanju gospodarskih teženj, se je osnoval poseben odsek z nazivom »Kmetijski odsek«, ki obstaja iz strokovnjakov, kajih nalog je, vse potrebe in upravičene težje kmetijskega stanu strokovnjaško prešudirati in njih izvrševati na kompetentnih mestih potom demokratske stranke podpirati. Odsek je baš v konstituiranju in bo v doglednem času že aktivno stopil v ospredje ter brez dvoma mnogo doprinese do konsolidacije razmer med naprednjaki.

Strokovni delavski odsek »Unija«.

Tudi delavstvo ima v našem tajništvu svoj strokovni odsek »Unija«, ki s svoje strani zasleduje v otvoru in kulturne potrebe delavstva in skoči s trezum delom redili čim ugodnejše najteže sodobne delavske probleme. Odsek je reorganiziran in bo svoje delo razagnil po vseh industrijskih krajih z naslonom na načelje že obstoječe K. o. Kot njen strokovni del bo samostojno razmotril in predlagal rešitve za lokalne potrebe delavstva, obenem pa tudi skrbel za moderno demokratično duhovno orientacijo našega delavstva.

Pravovarstveni odsek.

Obrtništvo si oživlja pod našim okrajem svoje »Slovensko obrtniško društvo v Ljubljani«, da v njem skupno premotri položaj in si ustvari podlago za razmah. Istotno rešuje tudi vprašanje strokovne naobrazbe svojega naravnja, kar vrši v idealni smeri demokratizma, ki edini nudi tudi temu stanu izreden temelj zdravega razvoja.

Pravovarstveni odsek.

Obrtništvo si oživlja pod našim okrajem svoje »Slovensko obrtniško društvo v Ljubljani«, da v njem skupno premotri položaj in si ustvari podlago za razmah. Istotno rešuje tudi vprašanje strokovne naobrazbe svojega naravnja, kar vrši v idealni smeri demokratizma, ki edini nudi tudi temu stanu izreden temelj zdravega razvoja.

države in javnih teles in njihovih nameščencev za vsako nezakonito postopanje v smislu čl. 18. Ustave.

S tem zakonom naj se odredi tudi dejanski stan in stroga kazna za zlorabo vere v smislu čl. 12. Ustave.

Sodelovali smo sporazumno z društvom za zgradbo družbenih domov in pomagali ustvariti v mnogih krajev krov naprednemu kulturnemu delu. Nad 16 domov je v tej dobi dovršenih, da lahko kljubujejo najboljšim napadom.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana podlaga pravnemu demokratizmu.

Da omogočimo tudi v nadalje podrobno delo in da vse započeto še paglobimo, smo razdelili ljubljansko oblast v posamezna okrožja, v kajih so prevzeli delo okrožni tajniki. Do sedaj imamo ustanovljena tajništva v kamniškem, logaškem, ljubljanskem in radovljiskem okraju. Nadaljnja okrožna tajništva so predvidena za novomeški, krško-brežški, kočevski in črnomeljski okraj.

Vse zgorje delo nam je omogočilo neprestan stik z ljudstvom po deželi, obenem nam je pa bilo trdnja opora pri razširjenju ljudske prosvitjenosti in z njo dana pod

Domače vesti

* 8. februarja bo začela uprava «Ju- tra» ustavljal list brez izjeme vsem, od katerih do tedaj ne bo prejela na- ročnine za tekoči mesec. Cenjene na- ročnike prošimo, naj takoj spravijo v red svojo obveznost z naročnino, da nam ne bo treba neprestano manjo opozarjati.

* Kralj in kraljica na loru v Sloveniji. K tej naši vesti nam poročajo, da gre za pomoto, ker vsed prepovedanega ča- sa lori na divje koze ni mogoč. Kralj in kraljica nameravata v Slavonijo in ne v Slovenijo.

* Slovensko zdravniško društvo. Nadaljevanje rednega občnega zborna se vrši v četrtek 7. februarja t. l. ob pol 8. uri zvečer v ženski bolnici v Ljubljani. Nato predava g. dr. Pirc, zdravstveni nadzornik: Melodika zdravstvene propagande.

* Der Abend v naši državi prepovedan. Ministrstvo za notranje zadeve je prepovedalo pošiljanje in razpečevanje dnevnika «Der Abend» ki izhaja na Dunu.

* Poskusi z zrakoplovom brez motorja. Novosadski mehanik Josip Kosu izvaja na novočnem vojnem aerodromu poskuse z zrakoplovom brez motorja. Posrečilo se mu je sicer dvigniti se v vikave, vendar ne more krožiti dalj časa, ker je aparatu trezak.

Narodni dom v Kranju, ta velika narodna katedrala, je sprejel dne 1. februarja prvi goste v svoje hele dvorane. Prostovoljno gasilno društvo kranjsko je namreč pridrilo ples. Spored je otvoril pevski zbor Narodne štavnice pod vodstvom nadzornika Rusa z mo- gočno himno «Slovenac, Srh, Hrvat». Ko so utihnili njeni zadnji akordi, je povzel besedo predsednik Narodnega doma, g. Fock, ki je z galerije očital zdodovinski trenutek prve prireditve v prostorih veličastnega Narodnega doma, ki je poleg ljubljanskega nedvomno najlepša sovrsna narodna stavba. Nato sta na- ţelnika prostovoljnega gasilnega društva Mayr in Šajovic otvorila ples, ki se ga je udeležilo nad 150 parov. Dvorana je bila bajno iluminirana na znotraj, na zunanj pa je v sliju snežne odeje steli bodočega parka z visokimi razsvetljenimi okni izgledala kakor čaroben dvorec. Z začetkom uporabe Narodnega doma je podan Kranju nov širokogrueden razvoj v društvenem in družabnem oziru. Brez primerna požrtvovanost kranjskega me- ţanstva bo žela krasne sadove za svoje rodoljubivo delo.

* Nova ureditev sanitetske uprave. »Si. Novine« od 1. februarja priča o rešenju ministra narodnega zdravja, s katerim se ukinjejo okrožne sanitetske uprave v Srbiji, župniški fizikati v Vojvodini in okrožna zdravstvena nadzorništva v Bosni in se njih posli prenašajo na one okrožne nadzornike, oziroma fizike, ki se nahajajo na sedežih velikih županov. Glede Hrvatske in Slovenije bo to vprašanje rešeno, ko bo ministrski svet donepel rešitev o administrativni delitvi teh oblasti.

* Nova zadruga urarjev za mariborsko oblast je bila v nedeljo ustanovljena v Mariboru. Zadruga vsebuje urarje, zlatarje, optikarje in pasarje, ki so bili doslej člani kovinske zadruge in razteza svoj delokrog na celo mariborsko oblast, včetve Prekmurje. Ustanovni zbor je bil obiskan samo od Slovencev, ki so izvolili za predsednika zadruge znanega mariborskega narodnjaka, urarja Franza Bureša, za na- mestnika urarja Lečnika iz Celja. V obdobju so še: urarji Bijač, Knezer in Stojec ter pasar Trainik, vsi iz Maribora.

* Iz blazincev na Fudbenu je pobegnil v noči na četrtek t. m. Ivan Kružič iz Šteberske. Oblečen je bil v bolniško obleko.

Iz Ljubljane

* 50 let v magistratni službi. Včeraj je praznovan g. Nikolaj Rus, magistratni služa pri zdravstvenem oddelku, 50 letico svojega aktivnega službovanja. Deloval je pod šestimi župani, dvema komisarjema in petimi fiziki kot policijski stražnik, večinoma pa kot sluha pri mestnem fizikatu. Za svoje požrtvovanje službovanje pri zatiranju epidemičnih bolezni si je pridobil za zdravstvo v našem mestu velikih zasluga ter je bil opetovan odlikovan. Jubilant je še danes aktiven in čvrst in zdrav. Zveza magistratnih organizacij mu je priredila silno častni večer, pri katerem so bile jubilarju izrečene čestitke ter mu je bilo izročenih tudi nekaj darov.

* Umrl je včeraj po dolgotrajni bolezni ravnatelj poklicnih gasilcev, g. Iv. Koleša. — V deželnih bolnicah je umrl bivši plesarski mojster, gosp. Ludvik Fröhlich. Pogreb se vrši v sredo, ob 4. pop. Blag jima spomin.

* Poljski vlak za Palestino. Včeraj popoldne je šel skozi Ljubljano poseben vlak z poljskimi židi, ki se nastanijo v Palestini.

* Umrli so v Ljubljani. Zadnje tri dni so bili naznanci sledčeti smrtni slučaji: S. Eleonora Uršula Bradeč, u- smiljenka, 60 let. — Marija Sever, obč. uboga, 70 let. — Janez Dimic, bivši opo- karniški delavec, 60 let. — Lucija Pe- teh, zasebnica, 70 let. — Ursula Setina, zasebnica, 82 let.

* Umrli starca slikar. Neznan gost je v nedeljo dopoldne v gostilni de Schi- avia v Kolodvorski ulici ukradel v veži na steni visoko staro sliko, predstavljajočo rimskega cesarja Nerona, kot mu- ţilca kristjanov. Ukradeni slikar je vedno tisoč dinarijev vredna.

* Ogenj v dimniku. Saje so se vnele v nedeljo zvečer v hiši na Sv. Petra č. št. 41. Poklicana je bila požarna brambla in je eden izmed gasilcev, ki je brzo osnažil dimnik saj, že po par minutah preprečil razširjenje ognja.

* Koncert. Od nedelje 3. t. m. v re- stavratorji v kavarni Tratnik redno vsak dan koncert ciganske kapele pod vod- stvom primaža Miškota od 8. do 1. ure ponovi.

UNDERWOOD FRANC BAR
PISALNI STROJI
LIUBLJANA, CANKAR, NAB. 5. Tel. 407

Iz Maribora

* Marlboroški drobiš. Občinski svet je sklican na sejo v petek dne 8. februarja ob 19. uri. — V noti od nedelje do pondeljka je neznanec vlomil v gostišče Ljudskega doma na Ruski cesti ter odnesel razna živila kakor mast, klobaze, šunko, kavo, sladkor, dalje tudi nekaj denarja in oblike. Tat se je pripravil čez vrt in skočil v shrambo skozi odprtlo okno.

* Samomor detektiv. V nedeljo po- poldne se je ustrelil detektiv Andrej Tratnik, ki zapušča ženo in štiri nepre- skrbljene otroke. V smrt je baje šel za- radi rodbinskih razmer.

Veliko ŠK do si delato sami, ako ku- pite blago drugie preden si ne ogledate nizkih cen v trgovinah

DANICA
Majzell & Rajšelj

Ljubljana, Turščaki trg 8. t.
(bivša Preskrbovalnica).

Velika zaloga blaga, bladine, ža- mete, kontene, tiskovine, barbeute, flanel, odeje, pletrov, nogavice, rokavice, kravat, stajce, ornatnikov, predpasnikov, jepice ter najrazličnejšega drugrega blaga. — 1-totam zaloge usnja vseh vrst. — 333

Postrežba vostenia in točka.

Iz Celja

* Mestno gledališče v Celju pripravlja za predpust gledališki kabaretni večer v veliki dvorani Narodnega doma z obširnim in zanimivim sporedom.

Glasbena Matica v Celju je priredila v nedeljo dne 3. februarja v malo dvorani hotela Union v Celju pevski koncert, na katerem sta nastopila član kr. operje v Ljubljani dr. Aleks. Rigo in profesor Glasbene Matice Janko Ravnik. Zelo pestri in srečno izbrani program je obsegal slednje točke: Ravnik »Vas- valec«, Skrjanc »Vizija«, Adamič »Nocaj po ja sveta noč«, Lajovic »Svetla noč« in »Norčeva jesenska pesem«, Schubert, Strauss, Marx, Wolf, Debussy in Novak. Koncert je bil ves čas na umetniški višini ter je stopnjoma hravnost fasciniral občinstvo, kljub temu, da so se proizvajale samo pevske solo - točke. Dr. Rigo razpolaga z zelo ljubkim in priključnim glasom ter ima že tudi čisto in pravilno izgovorjavo. Ob vsaki točki ga je občinstvo burno alkamiralo, kar naj služi umetniku v znaku velike hvaležnosti celjskega občinstva za ta nastop. Z občudovanjem vredno spremnostjo in dovršenostjo je spremjal na glasovirju pevske točke prof. Ravnik, kateremu bi bili Celjani iz srca hvaležni, aki bi nastopil o prilikli samostojno. Glasbena Matica si je v Celju s to prireditvijo zopet stekla veliko zaslugo za umetniški utiek glasbo ljubežega občinstva v Celju.

Obletnica smrti sarajev- skih mučenikov

V nedeljo, 3. t. m. je poteklo devet let, kar so Veljko Cubrilović, Miško Jovanović in Danilo Ilič končali svoje sokolsko življenje v Sarajevu. Jugoslovenska mladična izpred vojne obnavlja svoj spomin in zagrebške »Novosti« prinašajo izpod peresa znanega sokolskega delavca D. Bogunovića tužno reminiscenco o njihovi mučeniški smerti.

Početkom 1. 1915., ko so blizu sarajevskih trdnjav že odimedali topovi Karangjorgjeve vojske, se je Veljko, Miško in Danilo, obsojenem radi sarajevskega atentata, bližala zadnja ura. Dne 3. februarja jim je odlila. Vso noč po smrtni obsohlji so prespali mirno. Najvedješi je bil Veljko, ki je ob svoja tovariša bodril: »Naj nam bo žal, da umremo. Jaz verujem, da bo moj narod še svoboden in srečen.«

Smrt Veljka Cubrilovića je bila potrdila njegove vere. Ko so ga prigrali iz zapora na dvorišče, ko je predsednik vnovič prečital smrtno obsodbo in je krvnik pristopil k svojemu opravku, si je Veljko povsem mirno odpel krvatno in ovratnik, odvrgl obovo v sneg in nato polnibil kriz. Krvnik mu zvezuje roke in Veljko medtem prosi svedčnika: »To željo mi izpolni, da sporolj moji ženi moj zadnji pozdrav. V zadnjem trenutku se spominjam nje in otrok!... Medtem ga krvnikova nemšča dvigneta ob višice in in on vzlikne: »Živel srbski narod — žive sloboda!...« Vojaki so udarili ob bebe in več se ni dalo čuti...«

Miško Jovanović je končal enako.

Dva dni prej je napisal Sokolstvu v

spomin dolgo pismo s plamenčimi pozdravi. Danilo Ilič — kakor Veljko in Miško. Hladnokrvni je ostal do kraja. Končal je mirno brez sleherne potese strahu ali boli. Le na mater je mislil, ki ji je bil edina opora. Zalostno je le, da mati njegova še danes po vseh težkih letih trpi pomanjkanje.

Troje mučenikov za našo svobodo, troje žrtev avstrijskega rablja. Naj bo cenjen spomin njihovega mučeništva.

Umor nečaka bivšega ruskega carja

Knez Nikolaj Volkonski ubit v Novem Sadu.

V živem spominu je še ona ruska tragedija v Novem Sadu, ko je neki Rus ubil več članov godbene kapelje pred očmi vseh gostov v lokalnu, potem pa še samega sebe. Tu je bila vzkrov ljubomornost. Sedaj prihaja iz Novega Sada vest, da je bil v Petrovaradinu ubit ruski knez Nikolaj Volkonski. Volkonski je bil uslužben pri prvi armadni komandi, ubit je bil iz revolverja v predobi policijskega urada.

Stvar je tekla tako:

Iz Petrovaradina jo šla ob devetih zvečer v Novi Sad 13 letna Katica Milič.

Pred vratmi mestne kazine v Petrovaradinu jo je ustavil službenoči čuvaj in vprašal zakaj tako pozno hodil po ulicah. Malo Katica se je ustrašila, ker je bil čuvaj strog in ni značil niti besedice spregovoriti. Čuvaj je dekleto pozval, da gre takoj z njim na policijo in dekleca se je še bolj ustrašil in začel ju jekati. V tem momentu je šel zraven vrat knez Volkonski. Vpraša čuvaja, zakaj pelje dekleto na policijo. Čuvaj odgovori, da je njegova dolžnost to storiti, ker je prepovedano ženskem otrokom hoditi po ulicah ponoči. Tako so šli na policijo, vsi trije pred hišo izide Volkonski čestno besedo, da on spremlja dekleto domov. Pustili so nato dekleko s knezem, ta pa je odvedel dekleto — v svoje stanovanje.

Ves čas so bili stariši deklelice v Novem Sadu v velikih skrbih radi otroka in poslali so v Petrovaradin mlajšo sestro Katijino in njeno tovarišico Olgo, da vprašate pri policiji, ako ji je kaj znano o Katici. Bilo je že pol enajstih. Dekleci sta na policiji opisali Katico in službenoči kaplar se je takoj spomnil na dekleko ki je odpeljala knez Volkonski. Kaplar je odšel skupaj z deklecama proti stanovanju kneza Volkonskega in ko pridejo vsi trije pred hišo izide Volkonski s Katico. Kaplar je vprašal Volkonskega, zakaj ni dekleto odpeljala domov, kakor je obljubil, ta pa je dal osorni odgovor, na kar je zahteval kaplar od njega, da gre z njim na policijo. Otroke je kaplar pustil, da gredo sami domov, samo njih imena je napisal. — Volkonski se je pa začel v predobi policijskega urada kregati s kaplarjem in končno je prišlo do pretepa. V tem pride orožnik Horvat, ki se je postavil takoj na stran Lapljaria. Naenkrat po- tegne Horvat revolver ter ustreli Volkonskega načrno v srce.

In sedaj? Katica je doma povedala, da se ni nič zgodilo z njo v stanovanju Volkonskega, orožnik je pa priznal, da je ustrelil Volkonskega iz maščevanja radi nekega dekleta. Orožnika so takoj arretirali in odvedli v zapor, kneza Volkonskega so včeraj pokopali z vojaškimi častmi.

Knez Volkonski je bil star 35 let, iz rodu Romanova in nečak bivšega ruskega carja. Bil je poročen z grofico Demidovo, ki ga je že poprej zapustila. Po ženi je bil v daljnem sorodstvu s knezom Arsenom. V ruski vojski je bil oficir. Bil je bohem, ljubil je nočno življenje, žene in pijačo. Sicer je bil zelo

Priljubljena krasotica
**= Lotte =
Neumann**

ki je od mnogih krogov željno pričakovana, nastopi v veliki društveni drami - 6 dejanj

po romanu »Taboa vstani« od Margarete Böhm. — Slike zelo krasne, pretrestljive in veselje vsebine

Razkošni in moderni Karneval
Samo!
Februar 5 torek Februar 6 sreda
Kino, Ljubljanski dvor

inteligenter, zelo prijeten družabnik in zato priljubljen v novosadski družbi.

Sumljivi gostje

Ormož, 4. februarja.

Sumljivi gostje so se pojavili v Obrežu pri Sredšču. Dne 28. januarja zjutraj je kmetica B. v Obrežu na svoje ne malo začudenje opazila, da so blevene duri zaklenjene od znotraj.

Vsled njenega vpitja so se duri naenkrat odpire in na pragu sta se prikazala dva moža; prvi je imel z robov zavezani spodnji del obraza, drugi pa

je stal za hrbotom prvega, tako, da ga ženska ni videla v obrazu. Neznanca pa privila ženski, da ju je zbolelo in da sta se zato zatekla v hlev. Ženska pa je hotela neznanca natrčnje spoznati in ju je novabilna na zajtrk. Maškarani je vabilo sprejel, drugi pa se takoj odstranil. Neznanec je hotel zajtrk plačati z 10 dinarskim bankovcem in ko mu je ženska rekla, da naj le obdrži denar, ker ga bo potreboval, če je ne potovan, ji je pokazal polno listnico bankovcev in lepo zreben cigaretno dozo. Začel je je traviti, da sta s tovaršem pobegnila iz kaznilec v Lepoglavi in namestavata lit v Avstrijo.

Naslednjega dne sta neznanca pre- nočila v hlevu neke druge kmetice v Obrežu. Tej pa sta privila, da sta ročka, da sta umorila v Nisi nekega generala in nato dezertirala. Dva dni potem sta videla dva kmeta v obrežnem gozdru ogenji, pri katerem sta se grena dva maskirana moža, ki sta v takoj oborjena s puškami, ko sta videla pri hlevu kmeta.

Ljudem je precej zmešal glavo Ca- ruga s svojimi tovarši in mislio zato

okoličani, da ni izključeno, da spada

na skokih nimajo skoraj nobene prilike za

treninj, poleg tega pa tudi nimamo tre- nerjev, ki bi našim smučarjem šli na ro-

ko pri pravilnem udejstvovanju tega le-

</div

Gospodarstvo

Burno zborovanje mariborskih obrtnikov

Maribor, 4. februarja.

Danes se je vršil v restavraciji «Kosovo» občni zbor Slovenskega obrtnega društva, ki to pot ni končal tako mirno kakor prejšnja leta. Pod okriljem društva so se namreč vršile dosedanje tri obrtne razstave, pri katerih je prišlo do raznih konfliktov med razstavljalci obrtnikov in odboru, v katerem so bili zastopani tudi drugi gospodarski krogi. Obrtniki, ki so se čutili zapostavljeni, so valili krivdo na svoje zastopnike v razstavnem odboru.

Podoba je, da so hoteli to nejedvilo nekaterih obrtnikov izrabiti demagoški elementi v svoje kalno ribarenje. Po poročilih odbora o letošnjem delovanju društva je namešč vstal klerikalni krog, ki ga Kelc in predlagal v imenu nekake opozicije dosedjanemu odboru nezaupnik in je v daljšem zmešanem govoru očital predsedniku g. Novaku, da je ob volitvah s pripomočanjem obrtniškega kandidata g. Rebeka potegnil društvo v strankarstvo in da je baje tudi v razstavnem odboru delal proti interesom obrtnikov. G. Kelc je zahteval, da bodi Slovensko obrtno društvo, kojega naloža je bila doslej predvsem obramba narodnih obrtnikov, internacionalna. G. Kovačič, steklar na Koroški cesti je ta Kelcov klerikalni internacionalizem takoj ogorčeno zavrnil. Ostale očitke je zavračal v stvarnem govoru g. Novak, ki je pozval g. Kelca naj svoje paviljne očitke podpre z dejstvi, da mu bo mogel sploh odgovoriti. G. Kelc tege ni storil. Sledilo je prerekanje in je bila nevarnost, da se občni zbor razbije.

Razkosanost obrtnikov so končno počakale volitve novega odbora. Od 170 članov društva je bilo navzočih le 45. Za mesto predsednika je dobil največ glasov industrijec g. Gjuro Džamonja, ki je bil izvoljen z 29 glasovi, dosedanji predsednik g. Novak je prejel 9 glasov, ostali so bili razcepljeni, nekaj članov se je glasovanja sploh vzdržalo. Podpredsednik je čevljar Rud. Monjac, predsednik razsodišča pa steklar g. Kovačič.

Ker so nekateri še po volitvah nadaljevali z očitanjem g. Novaku, ki je slednji ki je vodil društvo kot predsednik od njegove ustanovitve po prevratu, končno izjavil, da sploh stopi iz društva. Že leti je, da se ta neljubi spor v interesu ugodnega razvoja narodnega obrtništva v Mariboru čimprej izravna. Strankarstvo in osebni proprieti ne smijo zavladati v takšnem važnem narodnoobrambenem gospodarskem društvu. V tem oziru je g. Novak čisto pravilno preciziral svoje stališče na današnjem občnem zboru, ko je ugotovil, da v Slovensko obrtno društvo ni nikdar pripustil strankarstva, za svojo osebo pa si ne da od nikogar predpisovati političnega prepričanja, katero mu narekuje samo njegova poštena vest in razum.

Zato so nasprotiniki nestvarne opozicije tudi pravilno obsojali nekorektno postopanje radikalne vlade, ki je ravno pretekel teden odlikovala plačanega tajnika obrtnega društva g. Kenda, za katerega pri jesenski razstavi, čeprav je bil za svoje delo tudi tam posebej plačan. G. Novak in drugi obrtniki, ki so delovali neuromorno in nesobično že pri vseh treh razstavah, pa niso prejeli od vlade nikakega priznanja, — ker pač niso radicalni odborniki kakor g. Kenda, ki je po volitvah preseljal tjačaj. Pod takšnimi razmerami pač Slovensko obrtno društvo in naprej ne bo moglo dosegati takšnih uspehov, kot jih je želelo pod svojim dosedanjim voditeljem gospodkom Novakom.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (4. t. m.) Pšenica: baška, 79 do 80 kg, 2 odst., 12 vagonov 342.5 do 347.5. Turščica: za februar, 20 vagonov 252.5 do 260; duplikat kassa 15 vagonov 265 do 267.5; 100dostotna kassa, 1 wagon 247.5; ladja Donava, 10 vagonov 265; stara, 1 wagon 260; sremska, 2 vagona 265. Fižol: baški, beli, 3. vagoni 685; pisani, 1 wagon 545. Moka: 1. vagon 530; 6. vagon 325; v. 7. 5 vagonov 285. Otrobi: banatski, v jutinah vrečah, 4 vagoni 165 do 167.5; v papirnatih vrečah, 1 wagon 170. Tencanca: nestalna.

Dunajski živinski sejem (4. t. m.) Dogon 2951 glav goveje živine; od tega 792 iz Jugoslavije. Notirajo za kg žive teže v tisočih ak: voli 11 do 16, izjemo 19, bikl in krave 11 do 15, slaba živina 7.5 do 11. Tendenca nestalna.

Svinjski sejem v Mariboru (1. t. m.) Prigrajanih je bilo sicer 112 svinj in dve kozi, ker pa ni bilo kupcev, se kupčija ni prav nič razvila, tako da tržno nadzorstvo to pot ni zabeležilo nobenih pen.

Tržišče z jajci (4. t. m.) Na domačih tržiščih se opažajo že sveča jajca. Zato teme še po malem slabijo. Povprečno se plačuje komad v državi po 2.50 do 2.75 Din. Blaga pa je znatno primanjkuje. Na izvoz, vsaj ne na večji, pri sedanjem stanju ni mislit. V Italiji je več mnogo blaga nove produkcije, v severnih državah pa je še znatno pomanjkanje jajc.

Obrtništvo proti redukcijam v strokovnem življenju. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je na širši odberovi sej, ki se

je vršila včeraj pod predsedstvom načelnika g. Engelberta Franchettija razpravljalna o aktuelnih stanovskih vprašanjih in med drugim na predlog g. dr. Plessa nejenergične protestacije proti redukcijam na strokovnih solah in pri Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani. Protest se posluje ministrstvu za trgovino in industrijo v Beograd in klubom političnih strank, da zastavijo svoj vpliv, da se ne izvršijo redukcije, s katerimi je načelnik obrtništva najobčutnejše prizadet.

= Načrt zakona o izkorisčanju vodnih sil v naši državi je dan na proučevanje varnega člena vlade. Ministrski svet bo nato v najkrajšem času predložil načrt narodni skupščini.

= Porast tečaja Bleerovega posojila. V Beograd je dospelna brzjavna vest iz Amerike, da so obveznice Bleerovega posojila narasle na 74.

= Zakon o prisilu poravnave. Beograjski «Trgovinski glasnik» ugotovljen izpod peresa nekega pravnika, da je zakon o prisilni poravnavi izven stečaja, ki je veljal prej samo za ozemlje Hrvatske in Slavonije, bil z zakonom o proračunske dvanaštinah za januar in februar leta 1922 razširjen na celo državo. Ker je medtem sam ta zakon o dvanaštinah prenehal veljati koncem februarja istega leta, je po mišljenu pisca v «Trgovinskem glasniku» prenehal veljati tudi zakon o izvenkonkurzni poravnavi ter bi se v svrhu njegove nadaljuje veljave moral vnesti ponovno v finančni zakon. Ker se to ni zgodilo, po mišljenu pisca zakon o izvenkonkurzni poravnavi ne velja za ozemlje celo države. Pravnik se mišlja, da to naziranje ni pravilno, ker bi morali sicer potem stopiti iz veljave tudi drugi potom proračunska dvanajstina uvedeni zakonski predpisi in odredbe. Takih predpisov in odredb je celo množina v veljavi.

= Postopanje o prisilni poravnavi izven konkursa je otvorenje o imovini trgovca Jakoba Fischerja v Zagrebu (natančno 27. februar; ponudba 20 odst. v treh obrokih), potem o imovini firme Franjo Kiseljak v Zagrebu (natančno 10. marca). = Gradnja proge Veles-Stip. Na projekt Veles - Stip - Beograd dela 5000 vagonov, h katerim pride v kratkem 2000 novih. Gradnja se hitro vrši, ker so vojaki za delo dobro nagradeni. = Dolžina železniških prog v naši državi je znašala dne 31. decembra 1922, po podatkih prometnega ministrstva 9479.1 km. Od tega je bilo pod upravo beograjske železniške direkcije 2557.4 km, sarajevske 1221.4 km, subotske 1707.2 km, zagrebške 3059.8 km. Julijanska železnica je merila 751.2 km in slavonsko-pedravška 183.5 km. Ti faktični kilometri so glede na težke terenske pogoje v držaji pogon nekaterih prog dvignjeni tako, da kvota tako zvanih tarifskih kilometrov naše države znaša 10.108 km. Glede na širino tira, je imela naša država istega dne 1733.3 km državnih v 662.2 km privatnih prog od 0.76 m širine tira, 385.5 km državnih prog od 0.60 metrov širine in 183.5 km privatnih prog 1 in širine tira. Ostale proge so normalne (1.435 m širine tira). Za beograjsko,

— Postopanje o prisilni poravnavi izven konkursa je otvorenje o imovini trgovca Jakoba Fischerja v Zagrebu (natančno 27. februar; ponudba 20 odst. v treh obrokih), potem o imovini firme Franjo Kiseljak v Zagrebu (natančno 10. marca). = Gradnja proge Veles-Stip. Na projekt Veles - Stip - Beograd dela 5000 vagonov, h katerim pride v kratkem 2000 novih. Gradnja se hitro vrši, ker so vojaki za delo dobro nagradeni. = Dolžina železniških prog v naši državi je znašala dne 31. decembra 1922, po podatkih prometnega ministrstva 9479.1 km. Od tega je bilo pod upravo beograjske železniške direkcije 2557.4 km, sarajevske 1221.4 km, subotske 1707.2 km, zagrebške 3059.8 km. Julijanska železnica je merila 751.2 km in slavonsko-pedravška 183.5 km. Ti faktični kilometri so glede na težke terenske pogoje v držaji pogon nekaterih prog dvignjeni tako, da kvota tako zvanih tarifskih kilometrov naše države znaša 10.108 km. Glede na širino tira, je imela naša država istega dne 1733.3 km državnih v 662.2 km privatnih prog od 0.76 m širine tira, 385.5 km državnih prog od 0.60 metrov širine in 183.5 km privatnih prog 1 in širine tira. Ostale proge so normalne (1.435 m širine tira). Za beograjsko,

Ing. R. ROESSER, Ljubljana, Gledališka ul. 4/III

Lokomobili | Polnojarmeniki | Dvigala

R. Wolf A. G.
Magdeburg-Buckau

Piel & Kay
Wien

F. Wertheim & Co. A. G.
Wien

Svetovnoznanata nemška tovarna vodnih turbin

išče za Maribor in pripadajoči gospodarski okoliš

popolnoma veščega zastopnika

za projektiranje in napeljavo vodnih sil.

V poštov pridejo le dobro vpeljani, reprezentativni gospodje v boljši družabni poziciji.

Cenjene ponudbe, za katere se zasigura stroga zaupnost, se prosijo na „M. N. E. 6493“ na ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Sokol

Občni zbor gorenjske Sokolske župe

V soboto dne 2. februarja je bil v Krajanju občni zbor GSZ, na katerem so bila zastopana vse v župi včlanjena društva.

Občni zbor je vodil župni starosta br. dr. Semrov, ki se je v svojem nagovoru spominjal smrti nepozabnega dr. Tavčarja, čigar izgubo občuti tudi GSZ. Omenil je, da je dalje, da je bilo delovanje vseh društva dobro in da posamezna društva tekmujejo med seboj za čim boljšim sokolskim delom, tako da je GSZ ena najboljša v Jugoslaviji. Šupljem včlanjujejo se župni starosta br. dr. Šajović, Ravnik in Vařava, za predsednika prosvetnega odseka br. dr. Obrenel za njegovega namestnika br. dr. Kuščer, za preglednike računov: br. Dolenc ml., Mali v Šibert, Župljemu odboru se načrti, da sam izvajanje zastopnika v severni odbor, skupščino in sabor. V kandidacijski odsek pri severni skupščini se odpolje župni tajnik br. Čvar, kateremu občni zbor naroči, da se strogo drži načrta, ki ga je župa izreka v svoji resoluciji, predloženi saveznu starostni skupščini predlog, da severni starosta ne sme biti eksponiran politik.

Župa sprejme v svojo oskrbo kot manjšinsko društvo sokolsko društvo v Gorenju. — Na predlog prednjaškega zbornika naroči župnemu odboru, da razmišlja, kako bi bilo mogoče izdati «Sokolski Vestnik» GSZ, ki bi naj izhajal širikrat letno. — Prihodnji župni občni zbor bo v Škofji Loki.

Občni zbor novomeške sokolske župe se vrši dne 10. februarja ob pol 2. popoldne v malih dvoranih Narodnega doma v Novem mestu. Ker je občni zbor velikega vrednosti, pozivamo vse društva, da se ga zanesljivo udeleže. Po občnem zboru se vrši telovadna akademija na čas odpoljanec društva, za katere se vrše že sedaj velike priprave.

raza želja, da bi se v letu 1925. vrnil na Bledu pokrajinski zlet JSS.

Volitve so se vršile z vzklikom in sa bili izvoljeni: za starosta br. dr. Semrov, za njegovega namestnika br. Dolenc, Skofja Loka, br. Osvald, Jesenice in br. Spicar, Radovljica, za načelnika br. Alman, za načelnico s. Sajovičev, za tajnika br. Čvar, za blagajnika br. Mežek, za zapisnikarja br. Česen, za odbornika: Sajović, Ravnik in Vařava, za predsednika prosvetnega odseka br. dr. Obrenel za njegovega namestnika br. dr. Kuščer, za preglednike računov: br. Dolenc ml., Mali v Šibert, Župljemu odboru se načrti, da sam izvajanje zastopnika v severni odbor, skupščino in sabor. V kandidacijski odsek pri severni skupščini se odpolje župni tajnik br. Čvar, kateremu občni zbor naroči, da se strogo drži načrta, ki ga je župa izreka v svoji resoluciji, predloženi saveznu starostni skupščini predlog, da severni starosta ne sme biti eksponiran politik.

Župa sprejme v svojo oskrbo kot manjšinsko društvo sokolsko društvo v Gorenju. — Na predlog prednjaškega zbornika naroči župnemu odboru, da razmišlja, kako bi bilo mogoče izdati «Sokolski Vestnik» GSZ, ki bi naj izhajal širikrat letno. — Prihodnji župni občni zbor bo v Škofji Loki.

Občni zbor novomeške sokolske župe se vrši dne 10. februarja ob pol 2. popoldne v malih dvoranih Narodnega doma v Novem mestu. Ker je občni zbor velikega vrednosti, pozivamo vse društva, da se ga zanesljivo udeleže. Po občnem zboru se vrši telovadna akademija na čas odpoljanec društva, za katere se vrše že sedaj velike priprave.

Občni zbor novomeške sokolske župe se vrši dne 10. februarja ob pol 2. popoldne v malih dvoranih Narodnega doma v Novem mestu. Ker je občni zbor velikega vrednosti, pozivamo vse društva, da se ga zanesljivo udeleže. Po občnem zboru se vrši telovadna akademija na čas odpoljanec društva, za katere se vrše že sedaj velike priprave.

Občni zbor novomeške sokolske župe se vrši dne 10. februarja ob pol 2. popoldne v malih dvoranih Narodnega doma v Novem mestu. Ker je občni zbor velikega vrednosti, pozivamo vse društva, da se ga zanesljivo udeleže. Po občnem zboru se vrši telovadna akademija na čas odpoljanec društva, za katere se vrše že sedaj velike priprave.

Jako razveseljivo je bilo poročilo blagajnika br. Mežka, ki je izkazal preko 9000 Din preostanka v župni blagajni. Vrhutega je poročilo, da župni društvo ne dolgujejo več niti župi niti Savezni in da ni bilo nepriljubljen s posameznimi društvi glede blagajniškega poslovanja. Poročilo je bilo soglasno odobreno.

Tajnik br. Čvar je podal statistiko članstva, iz katere je razvidno, da se je župni članstvo pomnožilo.

Jako razveseljivo je bilo poročilo blagajnika br. Mežka, ki je izkazal preko 9000 Din preostanka v župni blagajni. Vrhutega je poročilo, da župni društvo ne dolgujejo več niti župi niti Savezni in da ni bilo nepriljubljen s posameznimi društvi glede blagajniškega poslovanja. Poročilo je bilo soglasno odobreno.

Predsednik prosvetnega odseka br. dr. Obersnel je toliko obolel, da ni mogel na župni občni zbor, zato je njegovo poročilo predčital br. Čvar. Vestno sezavljeno poročilo je vsebovalo pregled dela v preteklem letu, zlasti predvojni tečaj in župni blagajni. V preteklem letu in smernice za bodočo. Posebno pozornost naj obravljajo predstavniki v društvenih sokolskem tisku in predavanjem.

Br. dr. Kuščer vpraša zastopnika JSS, kakšne uspehe je pokazala praksa, ako je načelnik obenem predsednik prosvetnega odseka? Br. Bajželj pojasni, da je najbolje, ako sta oba funkcijska združena v eni osebi, v društvenih, kjer pa načelnik ne more zmagovati obeh poslov, pa naj se vrši delo obelj, sporazumno in vzajemno. — Br. dr. Kuščer predlaže, da se morajo društvene odborove sej vršiti redno najmanj enkrat mesečno in sicer ob določenih dneh takoj začetkom meseca. Vsako društvo je obvezno, da poroča župi v ekscerptu o poteku vsake seje. Po daljši debati se predlog sprejme.

Na predlog br. blagajnika se določi župni prispevek na 4.50 Din za članstvo leta, tako da bo znašal skupno savezni in župni prispevek ter

LOTTE NEUMANN

v Kino „Ljubljanski dvor“ 5. in 6. februarja

Iz življenja in sveta

Iz strahu pred noži

Pred par dnevi se je na beograjskem policijskem ravnateljstvu zglašila lepa mlada žena. Vprašala je po predstojniku, in ko so ji pokazali uradnika, s katerim se lahko pomeni radi svoje zadeve, je povedala, da ji leži na srcu strah pred njenim možem, ki je artist v metanju nožev. Do nedavno sta bila ona in njen mož angažirana na Dunaju v »Ronacheru«. Tam sta se producirala precej časa, dokler ni ona spoznala drugega artista, po imenu Nussbaumerja, na katerega je njen mož postal strašno ljubosumen. Zenin mož, ki se piše za Jakuma, je poskrbel za to, da se ona in on, čim izteče ančaman, preselita z Dunaja kam daleč. Odločil je, da se zatečeta v Beograd, z namenom, da najdeca zaslužka v kakem tamošnjem zabavili.

Prišla sta torej v Beograd. In odkar sta tu, pravi Riri, kakor je lepo mlade žene artistično ime, kaže njen mož stopnjuje se znake duševne razdražljivosti, kateri ona prav nič ne začira. Še več! Prepričana je, da snuje njen mož proti njej morilne naklepe. Ker je več metalec nožev, mu gotovo ne bo težko izvršiti takega naklepa. Podeli mu gre v tem oziru naravnost na roko.

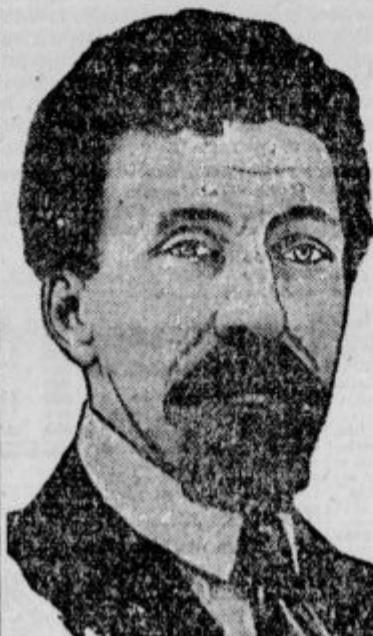
Jakum in Riri se producirata tako, da mož postavi svojo ženo v kot, obda jo z lesom in začne metati nože, ki se zadržajo tik njenega telesa med roko in život, nad glavo, med bedra itd. Te nože meče proti nji iz nasproti leđegega kota. Scene so tako razburljive, da ženske, ki prispevajo predstavam, čestekrat emedlevajo, može pa srečeta kurja polt. Jakum je dolgo iskal prilike, da bi začel s svojimi produkcijskimi v Beogradu. Sedaj je iz takih ančmanov, in kar se tako žudno vede, sluti lepa Riri, da se bo z njo nekaj zgodilo... Oma je uverjena, da bo mož prvo priliko izrabil v to, da zadrži nož mesto tik nje naravnost v njo in da jo zadrži do smrti. Mož, pravi Riri, se bo potem izgovarjal, da se je napaka zgodila čisto slučajno. Ker je prometen, se bo znal oprati tudi pred sodiščem...

Policija je ovadbo gospode Riri vzela na znanje in je poslala na izvid svoje organe, da se prepričajo, kakšne okolnosti so ženo prigrale do teza, da je prišla prosiši pomoči in zaščite. Agenti pa niso mogli izvedeti nič drugega nego to, da Jakum in njegova žena življata pri »Zlatem konju«, kjer je znano zbirališče vseh vrst artistov. Naravnata sta v tem času, odkar se mudita v Beogradu, že velik dolg, in zdaj ne vesta, kako bi ga plačala. O takih hudočasnih naklepolih pa policijski agenti niso nič zavohali.

Da si napravi komodnejše stališče ter si prihrani poznejše neprilkice, je policija sklenila, da Riri inovadbo vzame na znanje: izginala je Jakuma in njegovo ženo iz Beograda nazaj tja, odkoder sta prišla. Tako se je najlažje

izognilla tragičnemu koncu, ki ga je opisovala Riri, — če je njena ovadba bila resničen izraz strahu pred igro z noži in ne zgolj obtožba v hysteriji.

Novi predsednik ruske sovjetske republike

Po poročilih iz Moskve, se je vrnila v nedeljo volitev Leninovega naslednika. Za predsednika ruske republike je bil izvoljen Rikov, dosedanji vodja gospodarskega oddelka sovjetske vlade in Leninov namestnik.

Rikov spada med ožji krog Lenina in njegovih prijateljev. V zunanjem političnem domesku ni posegal, zato je v evropski javnosti le malo znan.

Matematične naloge

Ljubljanski Izprehodi.

Meščan našega mesta stanuje na kraju Poljan, pri mostu, pisarno pa ima na koncu Mirja. Ker gre v službo vanku jučer in vsako popoldne in ravnotakno načaj, mora to pot premeriti štirikrat na dan, razen nedelj in praznikov.

Naj meščan je pa iznajdljiv in muhast, ali recimo šudak, in zato sklene, da bo na tej svoji štirikratni poti na dan vsakokrat, torej štirikrat na dan, še vedno po drugih ulicah.

Poskusi izračunati, v koliko dneh bo mož prekorakal vse mogoče kombinacije ljubljanskih ulic!

Toda tega ne znaš preračunati, to znaš pri nas samo boljši matematiki, ki pa morajo vedeti, koliko ima Ljubljana ulic. Da si olajšamo račun in izključimo vse ovinke, si mislimo, da je Ljubljana zgrajena pravokotno in da se ulice križajo v vzdoljnih in navpičnih križih, ter da je vzdoljnih ulic 19, povprečnih pa 18. Ljubljanskih ulic pa je več, in kakor znano, niso tako geometrično izpeljane. Pa še bi bile in bi mož korakal vsak dan po drugih, in brez ovinkov, in Ljubljana bi mu olajšala račun kakor zgoraj povedano, bo mož rabil mnogo dalj kakor vse svoje življenje, namreč 847 milijonov 993 tisoč in 910 dni.

Vsa oblačila za gospode in dečke v veliki izberi in po priznani nizki cenah nudijo konfekcijska industrija

Drago Schwab, Ljubljana

sodnega dvora ne morete imenovati vrane! Iz tega sledi nujen sklep, da on ni boljši od vas — he — he.

Gospod Peter Curimuri pogleda na soseda Figa, triumfira same duhovito.

— Vidite, vrane, vrane, — se ljudi doktor. Povem vam in dokažem. Čujte torej:

— Na klopi pred dvorom stola —

— Kaj, kaj, ga prekine Figa, prav sim, ne razumem prav!

— A pardon, pozabil sem, da ste vi lajki. Na obtožni klopi pred sodnim dvorom, to je pred sodnim stolom, sedi postarna kmečka ženica. Na levjni obtožitelj, pred njo sodni dvor, na desni zapisnikar —

— in sodni stol? prekinja trgovec Figa.

— To je sodni stol, to vse skupaj. Torej! Predsednik prične odpavati obtoženku rodovnico —

— Ni mogoč vzklikha Figa.

— Ime, rojstvo, očeta, mater, pred-

čakni, vojaško službo itd. Nato privile-

če predsednik velikansko polo in vpra-

šuje dalje. Kato se podomače reče pri

hiši, koliko bratov, sestra, otrok, smrt-

nih slučajev, koliko sadnega drevja

pri hiši, all bruške ali tepkе, seno ali

slama — Nenkrat prekine predsed-

nik državni pravnik, to je, gospod

Figa, da me ne boste spet prekinjali,

javni obtožitelj. Visok, močan gospod,

pridiga z velikim glasom in pred no-

Naše srce.

Takšne ĥudeže ima v sebi nača meglen na Ljubljanski. Toda vsakdo nosi v sebi samem ravnotakano ĥudež. Srce je kakor stroj, ki nikdar ne odpove, pri zdravem in razumnem človeku tega stroja elastično ni treba nikdar popravljati, silno elastično je in brez minute prestanka gre in teče in utripne noč in dan tako sivojih šestdeset, osmedeset in več let. Njegovi utripi si sledi bolj naglo, kakor sekunde. Kaj mislite, kolikokrat je utripnilo srce šestdesetletnega človeka?

Srce utripne povprečno na uro 5000 krat. Računaj leto na 365 in šetrt dneva, potem je srce v 60 letih življenja storilo utriпов: 2 milijardi in 620 milijonov in 800 tisoč.

Občni zbor človeštva.

V svetovni vojni smo doživelji zbiranje milijonskih armad. Pa tudi ti zbori so prav neznatni napram onemu, ki bi nastal, če si predstavljamo: Nekdo, ki ima moč, ukaže in skliče, da se imajo določenega dne vsi živi ljudje brez izjemne enenkrat zbrati na istem kraju. »Kraj« bi seveda bil precej obširen, da bi na njem našlo mesta 1580 milijonov ljudi. Toliko jih namešča baje sedaj živi na zemeljski obli. Recimo, da bi svetovna komanda vsakemu zborovalcu dovolila, da zavzame prostor 4 kvadratnih četrtjev, da se more na tem prostoru nekoliko gibati.

Pri tem pomisliku boš tudi Ti, dragi bralec, najbrže precenjival širino prostora, potrebnega za takšen občni zbor človeštva. Na danovo ene milje ima namreč 12.000 ljudi prostora. Na kvadratno miljo pride torej z lahkoto $12.000 \times 12.000 = 144$ milijonov ljudi. Za vse življete torej ne potrebuješ več kot 11 kvadratnih milij, kar odgovarja n. pr. površini mahnega otoka Bornholma ali površini Bodenskega jezera, to je pri nas n. pr. površini zdržanega Ljubljanskega polja in Barja od Iga in Studence pa do Domžal, Mengša, in recimo Medvod. Toda ta prostor je že skoraj prevelik!

V sklopu.

Ko smo že zbrali celokupno človeštvo zemeljske oble na Ljubljanskem polju, ga pa ne pustimo domov v Ameriko, Afriko in druge kraje, predno nismo

napravili še enega polzusta. Naročimo torej pri tvrdki L. I. Naglas velik leseni zabol, po domačo kistro, ki naj bo enako dolga kakor široka kakor visoka, torej kockasta, in tako velika, da lahko v ta zabol pospravimo in lepo zložimo vse ljudi. V to svrhu določimo vsakemu otočku prostor, ki je dva metra dolg, dve tretjini metra širok in pol metra visok, da se lahko narodi prezračilo in da lahko med zloženimi ljudimi porabimo tudi še nekaj zavojnega materiala.

Kako velika mora torej biti takšna kistoria, ali vsaj kako dolga ena njena stranica?

Vidiš, dragi moj, tudi takaj segaš predaleč in previsoko. Stranica kockaste kistorje ni nič dolga, ko 1000 m, to je en km. Ali: V »kistro«, ki meri en kubični kilometar, lahko na zgoraj opisanu način pospravijo vse ljudi, kar jih danes na svetu živi. Ce ne veruješ, izračunaj, in če se ne veruješ niti lastnemu računu, in počkusil.

Statistika

Profesor Hiram Ballart je v Newyorku izdelal statistične podatke o duševnem razpoloženju Amerikanov. V ta namen je vse ljudi razdelili v tri skupine: žalostne, vesele vse ljudi brez izraza. Po dolgotrajnem opazovanju je prisel do sledečega rezultata: Na 100 oseb pride 78 žalostnih, 5 veselih in 17 brez izraza. Iz teh podatkov izhaja logična posledica da so Amerikanci zelo žalosten narod. Zato so si v Ameriki seveda zastavili vprašanje, zakaj so Amerikanci tako žalosten narod? Oblasti odgovarjajo: Naš narod ima dobre zakone, kot n. pr. zakon proti alkoholu. Že radi tega bi se moral vse smejati. Morda so Amerikanci žalosteni radi tega, ker se ta zakon strogo ne izvaja? Ali bi morda trebalo še kaj zabraniti, da bi ljudje bili veseli? Resnično gotovi krogli v Ameriki razmišljajo o tem da se zabraniti tudi pušenje. Ako Amerikanci tudi v tem slučaju ne bodo veseli, tedaj pa gotovo nič normalna.

Iveri

Odkrita izpoved je dobra za dušo (geslo quakerjev, geslo salutistovske ali reševalne vojske, geslo dunajskega psihanalista Freuda, načelo krščanske izpovedi, zmes Aristotelove »Katarze«, ki ni po najnovejši razlagi »čističevanje«, mar-

Lenin na mrtvaškem odru

doset kilogramov krompirja, da mu je dovolj voila gnati čez mejo na Maďarsko. Očitati torej podkupljivost!

Le hitro povejte, če ni res!

Bomo kar na kratko napravili, govorite. Ta Katra Kafejoš trdi, da ni obtoženki nikoli ničesar rekla, potrli pa inkriminirane besede obtoženki. Drugač je nišla slabega čez njo, glas dober, predčasn nič — prosim, govorite državni pravnik!

Ta vstane, se pokrije s čeplico, stegne roke, da so ohlapni rokavki talarija zavirali in prilne svoj plaidoyer.

Visoki senat! Ta ženka, v vsej svoji prekmurski preprostosti si je upala dvigniti besedo čez predpostavljeno oblast! Čez ono oblast, ki se ji klanjamo, in katere ukrepe nepriskorno izvršujemo! Kajti novo sveto pismo današnjega veka bi se morallo glasiti: V začetku je bila oblast itd.

Ali smem nekaj reči, gospod sodni dvor? se je zdaj oglašila obtoženka, plaha, tresča se po vsem telesu.

— Kaj boš blebetala, saj je za smejati, no — pa povej — saj pomagalo tudi tako nič ne bo! zarenata predsednik.

— Katra Kafejoš mi je to res povedala. Jaz sem pa mislila, moj Bog, saj to pri finančarju ne sme biti, mogoče pa je to res eden slab vmes. Hotel sem, da bi kralj to zvedel in vprašal.

— Kaj blebetata, saj je za smejati, no — pa povej — saj pomagalo tudi tako nič ne bo! zarenata predsednik.

— Katra Kafejoš mi je to res povedala. Jaz sem pa mislila, moj Bog, saj to pri finančarju ne sme biti, mogoče pa je to res eden slab vmes. Hotel sem, da bi kralj to zvedel in vprašal.

več izkivetje, kakor prvi Zupančič: naj srce se navriska in najočel!

Najmanjša skica več pove nego nadaljnje poročilo (Napoleon).

Niš ni slajsga od resnice, pa vendar je resnica grena. (Paul Hervieu)

Cesto se sreča kakega človeka z polomljenimi kosimi tuje srčne. (P. Hervieu)

Imej vedno pred očmi za primer nekega zasljužnega človeka in živi, kakor da je on tu prisoten, kakor da on opazi, kaj dela. Naj ti njegova slika vselej bdi pred očmi: da ti posluži bodisi za zgled ali za nasvet. (Seneca)

X Prvi boljševski svetnik. Boljševiki imajo torej svojega prvega svetnika — Lenina, ki ima na vesti stoščo umorov, smrt milijonov ljudi, ki so poginili od gladi. »Chicago Tribune« poroča iz Rige: »Kongres združenih sovjetskih republik je imel zborovanje, posvečeno Leninovemu spomini. Po govorih Kallinina, Zinovjeva, Stalina in Buharina so bile sprejeti resolucije te-le vsebine: »Tisoč revolucionarnih romarjev, ki so prišli iz vseh kotov Rusije in sveta, bo dovoljeno, da obične Leninove sličice in gledati običje svojega dragega voditelja. Leninovi spisi bodo v enem veziku dani na svetlo v enem milijonu izloživ v russkem jeziku. Prevedli jih bodo tudi v tujih jezikih, zlasti v vzhodne. Ta knjiga bo komunistično »sveto pismo«, ki ga bodo Leninovi učenci razširjali po celem svetu. Leninovo sličice bo v obliki piramide zgrajeno v Petrogradu.«

X Kolkko so tehtali Leninovi možgani

O Laurencinem in Grisylinem naštu ni izvedel nič. Ko sta namečki junakini dosegli dve uri za Sinclairom do gradu, sta slučajno naleteli na partizana in od njega sta izvedeli dovolj, da sta lahko sklepali, da je grad prazen in da barona ni več v njem. Sklepnili sta torej, da se vrneta nazaj v Kolmar, kamor pride prej ali sreča Nyctalope, da pripravi po novih načrtih zadnji napad na Luciferja. Laurenci in Grisyl sta dosegli v vilu Saules pred Sinclairom, ki se je zamudil v Freiburg. Gospod Charles in gospa Blanchette sta jima svetano obljubila, da ne bosta nikomur govorila o njunem južnem namenu.

Popoldne je prispel tudi Lourmel iz Strasbourga, kamor ga je iz Pariza pripeljal aeroplanski. S seboj je dosegel šifrirano radio-brzjavko, ki mu jo je posil Raymond iz Georgetowna (v angleški Guyani) 27. maja in ki se je glasila: »Ogleddali smo si ljubke Antille. Vse gre dobro. Irene in Henri sta vesela in zadovoljna. Novega nič.«

»Mina pa je umrla 24. maja,« zavirira zamudjeno Sinclair.

Nato pove Lourmel, gospoj Blanchette in gospodu Charlesu Nortmundu, kaj je izvedel od Franca.

»Strašno! Strašno!« vzklikata Alziana.

»Res je,« potrdi resno Lourmel. »A to so bili najbrž samo poizkus. Moje mnenje je: Irene je tam dolila na Antillih mirno zaspala, Lucifer pa je medtem pritegnil njen perisprit ter ga zamjenjal z Mininim...«

»Torej desinkarnacija in reinkarnacija?« daje Sinclair.

»Da... Vsekakor ne smemo izgubljati časa. 29. maja smo!... Imamo le še enajst dni... In severni tečaj je daleč!...«

»Lucifer bo gotovo že pred 10. junijem na tečaju,« pravi Nyctalope. »Sredstva, s katerimi razpolaga, so ogromna... Znano nam je že, da njegova podmornica, če jo istega tipa kakor Überalles — ne pozabite pa, da Grisyl o njej ne ve ničesar, in tudi

rdečelasc nam ni o njej nič govoril — da plove njegova podmornica s litrostjo 100 milij na uro, to je skoraj 200 kilometrov... Od Gdanskega do Spitzbergov je po morju približno 3800 kilometrov... Lucifer utegne ta hip biti že na Spitzbergih... Lahko si mislite, da ima Lucifer že drugih prevoznih sredstev kakor sani, pes in kajake, ki bi ga prepeljali preko ledu polarnih krajev! Od Spitzbergov do tečaja meri zračna črta kakih 1000 do 1200 kilometrov. Z letalom se ta razdalja premeri v šestih urah!... In je-lji mar izključeno, da bi Lucifer imel v svoji podmornici posamezne dele letala, morda celo v dveh izvodih?...«

Molk.

Lourmel pravi:

»Na tečaju so magnetične okoliščine brez dvoma take, da bo teledynamo imel neomejeno moč... Ne razumem sevda, kako. Da bi mogli vse te stvari dosegati, bi morali naši raziskovalci in učenjaki dolgo časa studirati, poleg tega pa natančno poznavati teledynamo in njegovo funkciranje... Rdečelasc Hunter nam je o njem več del tako malo povedal, Grisyl pa sploh ne ve ničesar!... In severnega tečaja do sedaj razen Pearya že nikdo ni dosegel.«

»Kaj, če bi izprashali Kroona?« predlagajo gospod Charles Nortmund.

Kroon je bil tisti, ki sta ga Sinclair in Corsat v noči od 11. na 12. maja presenetila in ujela v rečni hišici. Od takrat je bil zaprt v kleteh vile Saules.

»Kroon je bil le orodje v Luciferjevih rokah, in ne bogzna kaj razumen, in služil je kot čuvan in krvnik ujetnikov. No, poskusimo klub temu lahko!«

Sinclair, Lourmel in Nortmundi odidejo v podzemlje. V eni izmed kleti, ki je bila razmeroma udobno opremljena in razsvetljena z električno žarnico, kajti solarna luč ni dohajala skozi uobeno lino, najdejo rdečelasca pri jedi, poleg njega pa stražnika z rovverjem v roki.

Sinclair mu obljubi življenje in svobodo do 15. junija dalje, poleg tega pa še stotisoč frankov, če mu razkrije vse, kar ve o »gospodu baronu«, o Schwalzrocku, o teledynamu itd. Kroon je ves obupan, da si ne more prislužiti bogastva in svobode: izvzemel o rdeči hiši in podrobnosti o blagaju »gospoda barona« v njej, ki je prihal zelo poredko in se hitro zopet odpravil, ni ujetnik vedel ničesar. In njegova žalost, ki jo je izražal v besedah, v krenjih in v vsem obnašanju.

nju, je bila tako odkritosrčna, da ni nikdo dvomil o njej.

Ko uvidijo, da ne izvedo ničesar, se vrnejo v Nortmundov delovni kabinet.

Nenadni in nepredvideni odhod Lorisferja s Schwalzrocka jim ne gre iz glave. Strašne zagonetke in nedoušljivi problemi, ki jih jim je Lucifer zadal že toliko, so se pomnožili za enega. Kaj se bo zgodilo na tečaju? Od razrešitve teh zagonetek odvisi sreča in življenje ne samo Sinclaira in njegovih zaveznikov, ne samo Laurence, Irene, malega Henrika, gospoda Aleksandra Prillanta — ampak tudi življenje in razsvetljena v električno žarnico, kajti solarna luč ni dohajala skozi uobeno lino, najdejo rdečelasca pri jedi, poleg njega pa stražnika z rovverjem v roki.

Sinclair mu obljubi življenje in svobodo do 15. junija dalje, poleg tega pa še stotisoč frankov, če mu razkrije vse, kar ve o »gospodu baronu«, o Schwalzrocku, o teledynamu itd. Kroon je ves obupan, da si ne more prislužiti bogastva in svobode: izvzemel o rdeči hiši in podrobnosti o blagaju »gospoda barona« v njej, ki je prihal zelo poredko in se hitro zopet odpravil, ni ujetnik vedel ničesar. In njegova žalost, ki jo je izražal v besedah, v krenjih in v vsem obnašanju.

Goverili so, premišljivali in kovali načrte tja do večera. Pri jedi, kjer so bile navzočne tudi gospa Blanche, Laurence in Grisyl, skušajo govoriti o drugih stvarach. A ni slo: beseda kar niso hotele z jezikoma, in kmalu so se razšli.

Trboveljski premog in drva

dohvalja
Družba ILIRIJA, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Tel. 230.

Ali ste že poslali?
naročnino za „Jutro“

Perilo, kravate, rokavice itd.

po znatno znižanih cenah pri 97 IV

R. Šinković nasl. K. Soss,

Ljubljana, Mestni trg 19.

NE ZAMUDITE PRILIKE!

230

Amerikanec

ameriški državljan, ki ima veljavjen potni list, se boste za dobitku navedeno transakcijo.

Kapitala se ne potrebuje nobenega penudbe pod »Amerikanec« štev. 2800 na upravo »Jutra«.

230

Umetniške razglednice

in plakatni papir kupite najcenejše pri M. Tičar. 57

Tovarna

za ločenje dragih kovin I. Augustin, Ljubljana, Sv. Jurija cesta št. 231, prevzame vsakovrste stalo in srebro v predelavo in prodajo.

Puščanje, poshranje, polniljanje in pokakanje. 2113

Amerikanec

ameriški državljan, ki ima veljavjen potni list, se boste za dobitku navedeno transakcijo.

Kapitala se ne potrebuje nobenega penudbe pod »Amerikanec« štev. 2800 na upravo »Jutra«.

230

Potrebujem

spretnega in sposobnega

tamburirarja

za vozenje na kurbilstroju, ki zavore sam drati in delati po žaratu. — Plača po sposobnosti, mesto zasigurno. Tiskmeni penudbe pod »Tamburirarj« na ALOMA COMPANY, Ljubljana. 417

230

Potrebujem

spretnega in sposobnega

Dopisovatelj

za vremem 5000 Din v 6 mesecih. Ponudbe pod šifro »Zelo znašno« na upravo »Jutra«.

230

Na stanovanje

se sprejme gospodinjstva ali dnevnik. Kdo, pove uprava »Jutra«.

230

Prekrasno stanovanje

obstoječe iz 3 sob in pritličju, dolgi koper prezimovanje do 6 m. —

230

Eto so prekrasna stanovanja

z vsemi inventarijem v celoti obnovljeno in do 100.000 Din.

230

Starejši gospod

se 1868 za malo tvarnico s sigurnim dobrim zastavnikom, s kapitalom 75.000—100.000 Din. Ponudbe na upravništvo »Jutra« pod »Dobri zastavnik«.

230

Kompanjon

se 1868 za malo tvarnico s sigurnim dobrim zastavnikom, s kapitalom 75.000—100.000 Din.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Družabnik

z malim kapitalom in po možnosti s prostorom za pisarno, se 1868. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Dobri zastavnik«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.

230

Starejši gospod

se 1868 ali prejemljeno z obveznim vložkom, se 1868 za takoj. Tudi v bližini okolici. Ponudbe pod šifro »Brezkonkurenčno podjetje« na upravo »Jutra« pod »Ugodna prilika«.